

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai
ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, félfévre 10 korona, negyedévre
5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadásért felelős: Rubinek Gyula az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Buday Barna.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Németországi tanulmányut.

Eziránt fölmerült érdeklődés folytán tudatjuk, hogy a németországi tanulmányutra I. osztályú vasúti jegyek is válthatók. Ha a résztvevők közül valaki I. osztályon óhajta az utat megtenni, ebbeli óhaját kérjük egyesületünk titkári hivatalának mielőbb bejelenteni. A tanulmányutra a megállapított létszám betelvé, jelentkezők már nem fogadhatók el.

Előfizetési felhívás

a „Czukorrépatermesztési előadások“ cz. füzetre.

Egyesületünk, a hozzá beérkezett számos felszólítás folytán tervbe vette, hogy a január hó 28-án és 29-én a Köztelek székházban megtartott czukorrépatermesztési előadásokat külön füzetes kiadványban kívánja közzétenni. Az előadásokat hazánk legkiválóbb szaktudósai tartották meg és pedig:

Cserháti Sándor: A czukorrépa helyes termesztése, művelése és trágyázásáról.

Jablonski József: A czukorrépa rovarok elleni megvédekezéséről.

Linhart György: A czukorrépa betegségeiről és ellenük való védekezéséről.

A rendkívüli érdeklődéssel fogadott előadásokat az egyesület, ha elegendő megrendelő jelentkezik, már márczius hóban közre fogja bocsátani. A három előadást tartalmazó füzet megrendelési ára portómentes megküldéssel 1.50 korona. A megrendelési előjegyzések márczius hó 10-ig a „Patria“ irod. és nyomdai részvénytársasághoz, Budapest, IX., Üllői-út 25. szám intézendők.

„A Hermann-féle gazdálkodási rendszer és tengeritermesztési mód ismertetése“ című munkára, amely aktuális voltánál fogva minden modern gazdát érdekel, e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét. A művet Gyárfás József a helyszínén szerzett tapasztalatai és a

rendelkezésére bocsájtott adatok alapján írta meg. Az ábrákkal illusztrált könyv ára 1 K. 60 fillér. Előleges beküldése ellenében megrendelhető a „Patria“ részv.-társ. könyvkiadó osztályában (IX., Üllői-út 25.).

Agrárkérdés.

(B. B.) Lakóházát felgyújtják, pénzt elrabolják, őt magát nyárssal keresztül döfik; a támadás helyén marad üszök, rom és a pusztulás réme: és erre azt mondják, hogy ez az agrárkérdés Romániában.

Napról-napra olvasok a romániai agrárforradalomról. Az emberiség történetének legszenyesebb lapjait írja meg ott a felbujtott népszenevedély. A kultúra, a tulajdonjog és a védtelenek élete ellen megindított gyalázatos küzdelmet agrármozgalomnak nevezik. És hallom az intelmet, hogy az agrár urak vigyázzanak, mert az elnyomott nép nem kér, de rombol, ha egyszer kitör az elkeseredettség vulkanikus ereje.

Látom ennek a komoly pofájú tanácsnak a lólábait. A művelt közvélemény előtt a gazdát akarják felelőssé tenni azért, hogy a nép bitang utra tévedt: gyilkol és gyujtogat. Mily mérföldes agrárgazságnak kellett annak lennie, melynek ilyen hatalmas a reakciója!

Az, ami Romániában történik, legfeljebb olyan jogon agrárkérdés, amely joggal a mozgótöke krízisével beszélhetnénk akkor, mikor polgártársaink pénzszekevényét egyes elégedetlenek feltörik. Ámde polgártársaink kézzel-lábbal tiltakoznának az ellen, hogy ezt a merényletet másnak, mint rablásnak nevezzük. Mert a pénz, az már más.

A mozgótöke, ha neki úgy tetszik, nem ismer kötelességet és nem ismer irgalmat. Befeküdhettek biztos papirosokba, takarékpénztárakba, biztos hitelműveletekbe; a munkával semmiféle érdektársi viszonyba nem lép; a nép foglalkoztatásához, a gazdasági kultúra fejlesztéséhez egy légy erejével se járul hozzá. Munkabér harcokhoz semmi köze, szociális terheket nem ismer, jégverés és aszály neki nem árthat; a tőke kamatait egyszerűen zsebrevágja, nem törődve azzal, hogy aki fizette, vesztett-e, bukott-e, felfordult-e. És az ilyen boldog főketulajdonos úgy tekintheti magát, mint aki társadalmi kötelességeivel tisztelen leszámolt, ámde neki tartozik a társadalom munkával, mely hasznosan forgassa a pénzt és tartozik a társadalom megvédeni becses személyének biztosságát, tulajdonjogának szentségét minden érintés ellen.

Mihelyt ez a boldog tőke földbe fekszik bele, életmódja keservesen változik. Hogy a régi öt százalékot behozza, jól kell dolgoznia és imádkoznia a birtokosnak. Tanulni és intelligenciát vinni a munkába, ami szintén nagy tőkebefektetés, de számba se veszik. Százakat foglalkoztat; beszerzési szükségletei megtízszereződnek, tehát táplálja a különböző kereseti forrásokat, fokozza a közfogyasztást, emeli a forgalmat; munkás tényezőjévé válik a gazdasági életnek. Hogy tőkét a kultúra harcába vitte, elismerésként egyenes adóban szednek tőle kétszer annyit; közvetett adókban tízszer annyit. És maga a mostoha termézet tönkretetheti.

Ez azonban nem agrárkérdés.

A birtokos tapasztalja, hogy a termények

Gazdasági-, főzelék- és virágmag

beszerezhető a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNÉL

BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCZA 31. SZ.

➡ Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. ➡

Mai számunk 16 oldal.

ára leszáll. Tapasztalja, hogy a szemtermesztést még sem hagyhatja abba, mert más kultúra bevezetéséhez szükséges kölcsön drága, mint a patikaszer. Tapasztalja, hogy vámpolitikája rossz, közlekedési politikája fejletlen, tarifa-politikája ostoba. Mindezeknél fogva, ha csak közepes erővel állott lábán, elbukik. De aki mentőkezet nyújtson hanyatló existenciájára felé, olyan nem akad, mert: ez még mindég nem agrárkérdés.

Jönnek azután sorrendben: az izgatások, a bérharcok; hallatlanul fellendül a népámitás ipara. Egymás nyomát követik a sztrájkmozgalmak, megfélemlítve és zsarolva. A gazda hivatkozik a termelés esődjének veszedelmére, rámutat a teljesíthetetlen követelésekre és az inzultált mezőgazdasági termelés számára védelmet kér, de részvételre se talál, mert természetesen: még ez sem agrárkérdés, hanem a borkabátosok kérdése, szemben a közszabadság, a népjog, a sajtószabadság kérdésével.

De mikor aztán a nagy tömeg ennek a védtelen mezőgazdasági iparnak mostoha sorsában osztozni nem akar és vándorbothoz nyul, akkor kezdődik az agrárkérdés tárgyalása olyan modorban, hogy a gazda szűkkeblűsége kiüldözi a népet az országból.

És mikor a honmaradt munkások nem elégedvén meg többé a felstájerolt bérekkel, egyenesen arra dolgoznak, hogy a gazdálkodást lehetetlenné tegyék, hogy a birtokost — mint ürgét a lyukból — kifüstöljék: és vérszemet kapva az első sikereken, anarkiába lépnek át és megremegtetik a jogrendet: akkor itt van az agrárkérdés.

Akkor aztán a boldog tőketulajdonos erkölcsi szemérmességének teljességében felsikolt, hogy milyen botrány ez ott a vidéken gazda és munkás között. Jön a kormányzó férfiú és kijelenti, hogy ezt a kérdést a méltányosság szellemében kell

megoldani. Jön a frazeológus és elmondja, hogy a szociális bajokat szuronynyal gyógyítani nem lehet. Jön a tudós és a régi panaszok közhelyeit felmelegítve, előadja: tágra nyílt szemekkel hallgatnak az idők által túlhaladott bölcseségre, amire rá se hederítettek, míg időszzerű volt. Jön az újságíró és felderíti, hogy a béresné kozmás paszulyt evett, vagy hogy erőlködés közben a lába megmarjult.

Mióta az eszemet birom, az agrárizmusnak a jogosultságát ebben az országban soha el nem ismerték. A nagy iparpolitika itt az önzellenség politikáját jelenti. Annak tapsol az ország, aki megígéri, hogy a közfogyasztás sok százmillió megterhelése árán rögtönös nagyipart teremt. A nemzeti áldozatokból építendő gyárkérmények eszménye előtt meghajlik a politikus, a sajtó és a közvélemény. A kérmények politikájának feje fölött nem kering az osztályérdek vádjának keselyűje.

De a legszélesebb köröket foglalkoztató nemzeti ipar: a mezőgazdaság érdekében merjünk mi felszólalni, rámutatni világos sérelmeinkre, komor aggodalmainkra, nyomban ránk csap a keselyű, nyomban ránk mondják, hogy rideg osztályérdeket képviselni csunya és önző dolog.

Nem engedhetik meg a harmonia érdekében, hogy jogosult agrármozgalom létezhessék, hogy szembe állithassuk a szenvedő mezőgazdaság érdekét a kereskedelmi és a pénzügyi élet ártalmas berendezkedésével. Hanem azt már megengedik kegyesen, hogy mikor a földosztásra kerül a sor, mikor a nyers tömeg kaszára kap: hogy akkor a gazdák külön agrárkérdés-ként számoljanak le a bajjukkal, azt mint kizárólagos illetményüket maguk gyógyítsák, a földosztó elvtársakat kielégítsék, vagy ha nem bírják: meggebedjenek.

Minden porczikámmal tiltakozom az ellen, hogy a szociálizmust s mindazt, amit e

bajos szó alatt a gyakorlatban érteni kell, a mezőgazdaság „tartozik“ lapjára, annak külön baja és külön feladataként felírják. Elméletben az a szociálizmus a társadalmi rend kérdése és nem a gazdáié. Gyakorlatban a büntetőtörvény ügye, mert a szocialista mozgalmak, ahol erőt vehetnek a mezőgazdasági népen, ott a tömeget kihágásokba, vétségekbe, kommunizmusba és anarchiába vezetik.

A szociálizmus vagy az elmélkedés elvont keretei között mozog, vagy az erőszak posványába lép. Az elmélkedés terei legyenek korlátlanok. De hogy a gazda nyaka legyen az a hágcsó, melyen a tömeg lelép a posványba, vagy fel akar emelkedni utópiáihoz; és az állam legyen az a páholylakó, aki oly közömbösen nézze a tigrás munkáját, mint a Mars lakó, mintha a fölforgató célzatokat s azok végső eredményeit mérlegelni nem tudná, mintha a kazalba dobott parazsat nem volna szabad észrevennie, míg a kazal lángba nem borul: no hát ez a század legostobább doktrínája.

Az agrárizmus is a nemzet ügye, a szociálizmus is a nemzet baja.

Mi magunk azonban, tisztelt gazdatársak, a nemzet bambái leszünk, ha szétforgácsoltan türjük azt, hogy az ország baja a mi külön bajunk legyen, a mi bajunk fölött pedig virasszon a mezei tücsök.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A cukorrépa megmunkálásáról.

A „Köztelek“ 13-iki számában „A cukorrépa-termesztés a kisgazda szempontjából“ cím alatt Linhart György tanár ur igen szakavatottan írja le a cukorrépa megmunkálását. De ma már némi eltéréssel végzik azt, vagy 6—8 év óta, a nagyobb gazdaságok, hol a cukorrépa ugyszólván a fő növény és így annak sikerültétől függ nagy mértékben az év végével lezárt könyvek tisztia jövedelme. Ezért bátorkodom néhány megjegyzést tenni, ahol némi eltérést találtam.

a Tavaszt, aki a megijedést és a megújodást hozza neki.

Valaki lesi messziről a Tavasz diadalát. Az irigy, gonosz Tél az, aki a fogát csikorgatja a készülő nászhoz, ami a Földet, a Nap menyasszonyát, ezer szépségnek az anyjává teszi majd. Amig Geának ő udvarolt: fakó maradt és rideg, ráncos arcú. S lám, most a Tavasz milyen csudát mivel! Akinek az agg Tél számára egy mosolya sem volt: egy virága se nyílt; akinek esontkemény, asszót tagjait kellenül próbálta ölelgetni: ime, most csupa élet és fiatal szüzesség!

A Tél komoran int hü rabszolgáinak. S ekkor előre kuszik a *Dermedés* és merev, üveges tekintettel várja, hogy mi a parancs. Ugyanakkor némán dobban le melléje a csikorgó *Fagy* s jejes páncélját még szorosabbra vonja maga körül. Az északi szél a halál dalát füttyölgeti eközben s riasztó zörrenéssel suhogtatja meg szárnyát, úgy áll be a sorba.

Hóvihar, a Tél kedves paripája, megrázza sörényét s egyszerre millió hópehely kezd abból szerteszét szálldosni. *Zimankó* örvendő hízéggel kínál egy marék zuzmarát Hóviharnak.

Dér lep be mindent s gyémántesillogással disziti fel a Tél környezetét. Azután jön a *Hó* billiónyi, apró katonákból álló seregével. Az

TÁRCZA.

Orvtámadás.

Írta: Bársony István.

Eljött a *Tavasz* a nagy tengereken át és bekukuskált leendő országába. Szelid volt itt a világ. Az ég derűs: a földön semmi nyoma a téli gyásznak. Még a hegyek ormán is csak annyi fehérség volt, amennyi nélkül az örök hó birodalma nem volna az, ami.

A *Tél* tehát elment, elbujdosott. Nyomában ögyeleg, ki tudja hol, a *Dermedés* s a *Fagy*. Észak szeléből s a süvítő viharból semmi sem maradt itt.

Valahol messze, az ég határán, mintha buszürke felhők jelölnék a zord hatalmak útját. Ott mintha még az eget is dér lepte volna be. Téli paripája jóllakott zuzmarával és attól fagyos páráit lehelt a hóval terhes felhő szárnyaira.

A Tavasz szétnézett a szelid tájakon és neki-bátorodott. Nincs itt már senkise, akitől tartani kellene: üde gyöngye füllat szálldos a mezőkön. Az új élet csirái éledeznek; fuvalom leng, s könnyű szárnyán boldog gyönyörrel futja be a Tavasz a mezőket.

Már elvirágozott a hóvirág s most az ibolyán

van a sor. Ezer meg ezer kék szem mosolyog a fű közül s mind a Tavaszt lesi. A dalos madár kezdi már mulattatni a párját; a Tavasz csudás dalok költőjévé teszi valamennyit.

A tengelieze torkából csattogó himnusz kél s a paesirta nem bír magával, amíg fel nem siet a zöld mezőről a fényes, azuroz égi rónaságra. A sordély serregve udvarol kis feleségének a bokor tetején s a barázdabillegető egymást kergeti, hajítja, kis szive nagy indulatában.

Hogyne bódult volna meg a fiatal Tavasz a saját szívtől?!

Kibontogatja gyorsan a fák rügyét; a füzest egy éjen át zöld pókhálóval vonja be: a bodzából is kicsalogatja a levelek sarjadzó tömegét. Az ég folyvást kék; habosan kék, minthogy ki-mondhatatlanul finom fehér foszlányok libegnek rajta. A fákat valami belső borzongás nyugtalanítja; ébrednek; a mandulafa még a levelét se ér rá kihányni, máris csupa virág; halványpiros virág, az ingó galyakhoz szemérmesen simuló virág.

A barackfa is csakhamar fehér bokrétává válik; udvarlója, a türelmetlen Tavasz, nem hagy neki békét, amíg meg nem mutatja virágos, puha keblét.

S mialatt a tavaszi verőfény öleli, csókolja: azt álmodja a Föld, hogy menyasszony s a Nap a vőlegénye. Szerelmi lázában sóváron köszönti

Ha a g...
san vagy...
akkor a f...
sen fogas...
extirpátor...
czukorrépa...
bármily...
igen ritka...
mint az...
de meg k...
a fogások...

Ha a r...
meg a ka...
föld porf...
tését, a l...
juk elérni...
el, sőt né...
után hossz...
és levegőt...
aminek fo...
visszamar...
viszonyok...
lehet elég...
bár az el...
sabban ve...
munkássá...
ezt is.

Ez oly...
sorok kö...
kapával...
sorához k...
pedig a...
hátrafelé...
egy mun...
megkapál...
jó és olcs...

Az egy...
el: A mu...
és értelm...
egy répa...
ságra az...
egymást...
szép répa...
egyik, mo...
mellé tes...
Ezután a...
után a...
tesszük is...
hogy csak...
megint ke...
ezen mun...
akkor lass...

*) A Plan...
tudom elég

ellenállha...
a megsz...
Ahányf...
Némelyik...
zsával v...
s amikor...
kelt. Más...
szálló he...
egész vil...
ezek ha...
tanak, e...
a kavarg...
lovasság...
s vadul...
hópehely...
át, amig...
rohan, e...
és tánc...
ságbán.

Szédül...
beletéved...
merre k...
Leghát...
a Krupp...
tellenje.

S lem...
verü iste...
legénye...
Amint

Ha a cukorrépa bármi ok miatt igen hibásan vagy rosszul kelt ki és újra kell vetni, akkor a föld ha nem nagyon gyomos, jó erősen fogasoltassuk meg. Ha pedig gyomos, akkor extirpátor és henger után vessünk újra, de cukorrépa alá tavasszal ne szántunk. Mert bármily sekélyen szántunk is, az soha vagy igen ritkán munkálható meg oly porfinomságúra, mint az őszi szántás, mely a télen jól átfagyott; de meg költségesebb és lassabban is megy, mint a fogasolás vagy extirpálás.

Ha a répa sorai látszanak, azonnal kezdjük meg a kapálást. A kapálással a gyomirtást, a föld porhanyítását, a hajcsövesség megszüntetését, a levegő és a meleg bejuttatását kívánjuk elérni. Ezt legjobban a kézikapálással érjük el, sőt néha tulságosan is, mert ha a kapálás után hosszabb szárazság jön, tulsok meleget és levegőt kap az a még akkor gyöngye növény, aminek folytán fonnyadni kezd és növekedésében visszamaradva, keservesen várja az esőt. A mai viszonyok között, mikor magas napszámtól sem lehet elég munkást kapni, arra kell törekedni, bár az első kapálás a legolcsóbb és a leggyorsabban végezhető, hogy lehetőleg még kevesebb munkással és még olcsóbban végeztethessük ezt is.

Ez oly módon érhető el, hogy a cukorrépa-sorok közül minden második sor között kézi kapával és pedig lehetőleg jó közel a répa sorához kapáljuk. Minden második sor között pedig a kézi Planet-juniorokkal, mindkettőnél hátrafelé menve. Ez olcsóbb, mert a kis Planettel egy munkás egy nap legalább egy kat. holdat megkapál s így elértük igen megközelítőleg a jó és olcsóbb munkát.*

Az egyezésnél mi a következőképpen járunk el: A munkások közül kiválasztunk 5-6 ügyes és értelmes munkást és mindeniknek adunk egy répakapát, mely oly széles, amely távol-ságra az egyes répaszálaknak kell állaniok egymástól a sorokban. A sor kezdetén az első szép répát rendszeresen kiegyeztük, azután a kapa egyik, monadjon a bal sarkát a kiegyezett répa mellé tesszük jó közel és a sort átvágjuk. Ezután a kapa felemeljük és az első vágás után a kapa jobb sarkánál maradt répához tesszük ismét a kapa balsarkát, de oly közel, hogy csak 2-4 szál répa maradjon meg és megint keresztül vágjuk a sort. Így folytatjuk ezen munkát tovább. Ha sok répát kell egyezni, akkor lassanként több és több munkást tanítunk

* A Planet-fele kézi kapáló-gépeket részemről is nem tudom eléggé a gazdák figyelmébe ajánlani.

Rovatvezető.

ellenállhatatlanok és legyőzhetetlenek tömegével: a megszámlálhatatlan hóhélylyel.

Ahányféle, annyi felhőbe szorul valamennyi. Némelyik felhő apró, szurós, daraszerű morzsával van tele, amely hegyes, mint a tű s amikor hozzácsapódik a testhez: égető érzést kelt. Más felhők a nehéz, nagy pelyhekben szálló havat rejtik; ezek azok, amelyek az egész világra fehér leplet szoktak borítani. Ha ezek huroczvonalba kerülnek, mindent elborítanak, eltemetnek. Utánok pedig következik a kavargó pelyhek hadosztálya. Ez a könnyű lovasság. Százezer szélköllyök sankantyuza őket s vadul kergeti, hejsszolja valamennyit. Minden hóhély ezer ilyen játszó, labdázó kézen megy át, amíg a földre ér. Jobbra-balra, fel, le, lendül, rohan, emelkedik, bukik, összeütődik, kavargó és tánczol, ezáltalánul, nagy össze-visszaságban.

Szédülés fogja el azt, aki ebbe a forgatagba beletéved. Pillanatok múlva se tudja már, hogy merre kel a nap és merre nyugszik.

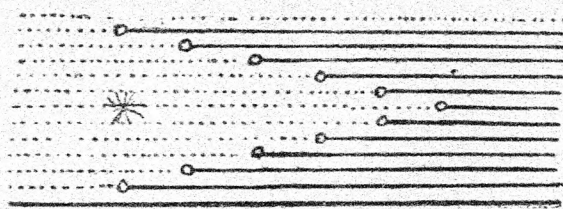
Leghátul czammog *Hófúvás*. Tél apónak ez a Krupp-ágyuja. Ez a döntőrohamok legyőzhetetlenje.

S lemegy a Nap, a felséges erős nap, a bővérű istenség; a megfiatalodott Föld tüzes völgénye.

Amint az ég aljáról utólszor visszanez,

be és mindig többel vágatjuk a sorokat így keresztül. De 11 vagy 13 munkásnál többet ne állítsunk egy csapatba, mert egy jó felügyelőnek ennyit elég ellenőrizni e nagyon kényes és fontos munkából. A már begyakorolt munkások igen gyorsan dolgoznak, de még ekkor is, hogy mégis mindenik a felügyelő előtt és hozzá közel lehessen, következőképp járunk el: Kiolvasunk előre 7, 9, 11 vagy 13 sort, ez attól függ, hányan vannak egy csapatban. Tegyük fel, hogy 11-en. Akkor az első és a legügyesebb munkás a hatodik sort kezdi, az ötödik és a hetedik, továbbá a negyedik és a nyolcadik, a harmadik és kilencedik, a második és tizedik, az első és tizenegyedik sorban már egyszerre kezdenek a munkát.

Igy, amint ezt a 44. számú ábra mutatja, egy nagy ék-alakot formálva és kettő-kettő mindig egymással szemközt állva dolgoznak; a pontozott vonal a már átvágott, a teljes vonal az átvágandó répasorokat, a körök a munkásokat, a csillag a felügyelőt jelöli.*

44. ábra. Répasorvágás.

Ezt a munkát sor-, vagy a munkások nyelvén, rendvágásnak nevezzük. Ezek után jöhetnek az iskolásgyermekek és ezeknek munkája most már igen gyorsan fog menni. A gaz s a fölösleges répa már ki van vágva, nekik nem kell tanakodniok azon, melyiket tépjék ki s milyen távolságra hagyják meg a répát. A földgök az, hogy a megmaradt 2-4 százból a legszebbet a bulkezőkkel megfogják, a többit a gyommal együtt a jobbkezükkel kitépik. Ha a föld kemény, vagy ha nincs remény arra, hogy a gyermekek munkája után rögtön megkapálhatjuk a répát, akkor minden gyermek kap egy teknővakaró forma kis ugynevezett diószegi egyezőkapat, amelylyel a meghagyott répa körül a földet meglazítják s a gyomot kivágják. Kapálhatni is lehet a sorvágók után, mert kapálás közben a kapások is egész jól kiegyezhetik és rendszeren megkapálhatják a répát. Ezen munkával, érteve a sorvágást, mivel gyorsan

* Ezen sorbani ritkítás, a sorokra keresztirányban haladó többsoros répakapákkal is jól és olcsón végezhető.

Rovatvezető.

mosolygó arczezal int bucsut. Árnyék borul azután a földre, éjszakai árnyék.

Tavaszi urfi hűs szélrohamot érez s finyásan, dideregve bujik hirtelen a barackfa virágai közé. Az apró fehér virágok titkolt megésszel huzódnak összebb körülötte. A fa megborzong s fázosan suttoztatja egyik-másik ágát.

Csend van, de nem olyan, mint máskor, amikor a holdfény szeliden simogatja végig a világot s enyhe fuvalmak ajka tündéralmokat sugdos. Ez a csend olyan, mintha valaki félne fennhangon sirni s csak némán zokogna; de azért mindenkinek érezni kellene, hogy valahol gyász készülődik.

A hold megpróbál ugyan derengeni, de egyre sürübben tolul eléje a titkon szálló köd, amely lassankint egy lomha barna kísértetnek engedti át helyét. Az a kísértet egy hófelhő, amelyet az északi szél taszít előre.

A barackfát, ahol Tavasz urfi lapul, már a hideg leli. Sötét van s a levegőben mintha millió barackvirág kavargna. S nemsokára hörgő, süvítő zaj támad odafent.

Hóvihar nyerit, a Tél paripája. Az északi szél versenyt röpül vele. A százezer szélköllyök elkezdí örült labdázását a hulló hóhélylyel.

A Föld lelke hiába sóhajt: ébredjétek, akik új életre keltétek! aki most elszunnyad, az nem eszmél többet! . . . A szegény gyöngye virágok nem bírnak a kegyetlen Dermédéssel. Behuzzák

megy, egy munkás legalább félholdat végezhet naponként. A répa fejlődését pedig nagyon elősegítjük, amennyiben ha a munkások jól begyakorlottak és ügyesek, egy helyen csak 1, 2 vagy legfeljebb 4 szál marad, a gyomtól is megtisztítjuk és a föld is meglazul. A kapavágások helyén mintegy 2 cm. mély gödröcskék maradnak vissza, melyekbe ha eső jön, mind-egyik egy kis vízgyűjtőt képez, ahonnan lassan a répa alá szívárogo a víz.

Végül a foltozásra vonatkozólag meg kell említenem, hogy azt nem az egyezéskor, hanem az első kapáláskor kell végeztetni úgy, amint azt Linhart leírta. Mert ha az első kapáláskor végezzük, akkor már egyezéskor a kikelt répakat megkapálhatjuk és némileg meg is ritkíthatjuk.

Tudom, hogy azok előtt, akik a cukorrépa nagyban termesztésével foglalkoznak, nem mondtam semmi újat, de ha a nagyban termesztésnél így járunk el, mert jobb, miért ne munkálhatnák meg egészen úgy a kicsinyben termesztők is répájukat.

Pusztá-Zdeneczi.

ÁLLATTENYÉSZTÉS

Munkásviszonyaink befolyása állattenyésztésünkre.

Azon sok rossz hír között, mely az utóbbi hónapokban mezőgazdasági ügyeinkről szárnyra kelt, őszinte örömmel tölthetett el minden magyar gazdát Békeinek a *Köztelek* f. évi 17-ik számában megjelent jeles fejtetése, melyben állattenyésztésünk fejlődésének irányát ismertette, közli, hogy szarvasmarhaállományunk az 1906-ik évben csaknem 93,000 darab-bal szaporodott, dacára annak, hogy ezüstszürke magyar fajta marhaállományunk létszáma ugyanazon időben 90,000 darabbal apadt.

A magyar fajta marhának számbeli esőkenése rohamos, pedig amennyire örvendetes a piros-tarka marhának a szaporodása, annyira mégis sajnálni kell, hogy ez az előbbinek csaknem teljes kiszorulásával karöltve jár, sajnálni tudom ezt azért, mert ha a jelek nem csalnak, közelünk azon időponthoz, amikor a magyar tenyész-marhára és a gyorslábú — többet nélkülözni bíró — magyar jármosőkre ismét nagy szükség leend.

Fenti kijelentésemet a munkásviszonyainkban beállott változással látom indokolhatónak. Ha ugyanis munkásviszonyaink, a munkaadók szempontjából nézve, hasonló arányban fognak romlani a jövőben is, mint ahogy megindultak, minden

fagyos szirmaikat s összezsugorodnak, elaluzsnak. Hó borítja őket. A megrettent Tavasz hiába hallgatja szívóket, egyiké sem dobog.

Ijedten próbál menekülni: el innen, el, — de hova?! Amint kiröppen buvóhelyéről, végigcsapol rajta Zimankó ostroma. Visszaszökik inkább a holt virágok közé.

Odakint hahotázva hajsszolja a vén Tél a száguldó Hóvihart. Szinte porzik a fekete ég, amint a hószilánkok ezerfelé röpködnek a süvítő szél nyomán. A gonosz Tél ime ravaszul visszajött.

A megriadt Tavasz kétségbeesve hívja a Napot: hol van az most? A másvilágon!

S ha itt lenne is? Tél apó a legduzzadtabb hófelhőket tolná eléje százával. Azokon át nem hatol a sugár. Amikorra a tömött hófelhő körül s összeroppanva enged a Tüzipisten hatalmának, vége már idelent mindennek, amit a Tavasz gyöngéden alkotott.

Zug a Vihar s leszáll a Dermédés. A Fagy munkában van. Óvé az utolsó szó.

Mire feljön a Nap, éppen befejezi vandál munkáját a Hófúvás.

Tegnap virágos fák hirdették a Tavaszt; ma jeltelen sivatag a világ.

Az irigy, gonosz Tél így támad néha orvul a Tavaszra.

valószínűség szerint csakis az egész külterjesen és igen belterjesen kezelt közép- és nagybirtokok fognak kielégítő jövedelmet szolgáltatni, evvel pedig karöltve jár állattenyésztésünk irányának módosulása. A külterjes gazdaságoknak tenyésztésállata valószínűleg a ló, a magyar fajta szarvasmarha, a juh és a zsirsértés, igazvönő állatja pedig a magyar fajta jármoskőr leendő. A nagyon belterjesen kezelt birtokokon a jármoskört ki fogja szorítani a gyorsjárású ló, tenyészállatokként pedig részben a gyorsfejlődésű husfajták és valamelyik igen bőven tejelő szarvasmarha fog csak szerepelhetni.

A kérdés fontosabb, mint az az első pillanatra látszik és az átmenet talán sürgősebben szükséges, mint gondolnánk, lássuk tehát, hogy okvetlenül be kell-e a változásnak következnie? Aki a dolgokban igazságosan akar ítélkezni, annak be kellend látnia, hogy a fentjelzett üzemi változás igen sok gazdaságra nézve elkerülhető aligha lesz, mert az azt indokoltá tevő okok — melyek munkáviszonyainkban keresendők — mai nehéz helyzetükben nemcsak állandósulni, de valószínűleg még súlyosbodni is fognak.

Ma még hazánkban, az egész ország összességéről szólva, munkáshiányról panaszkodni nem lehet. Igazolja ezt azon körülmény, hogy ez évben is sok ezer munkásunk szerződött le nyári munkák teljesítésére részben az osztrák tartományokba, sőt Horvátország, Németország és Oláhországba is. Ha elismerjük is azonban, hogy ma még nincsen mezőgazdasági munkáshiányunk, nem merném azt állítani, hogy nem lesz, tartani lehet tőle, hogy a nem fékezhető kívándorlás, nemkülönben iparunknak kívánatos fejlődése azt tényleg elő fogják idézni. Ennek következménye leendő a munkabéreknek még lényeges emelkedése, ami mezőgazdálkodási üzemiükben nagy változásokra fogja a gazdákat kényszeríteni.

Az ország egyes részeiben tapasztalható túlzott s e végett teljesíthetetlen munkabérekövetelésektől eltekintve, munkásaink azon törekvését, hogy maguknak magasabb bért kieszaközöljenek — emberileg gondoskodva jogosnak kell elismernünk. A régi időkhez képest nagy változáson ment át a gazdasági munkásnak a helyzete is, eltekintve attól, hogy igényesebb lett, szerény igényeinek a kielégítése ma többre kerül; gyermekeinek gyógyíttatási és taníttatási kényszere ma már több terhet ró rá; öregségének napjaira a nyomor képe is sötétebb színben tűnik fel ma, mint régen, nem azért, mintha a könnyűületesség és jószívűség ma kisebb volna az emberekben, hanem azért, mert ma már sokkal kevesebb az adakozó, kevesebb lévén a nélkülözhetővel rendelkező vidéki ur. Mindez és számos más dolog összevetve előidézi azután azt, hogy azon esetben, ha a munkás ma 30%-kal többet keres, mint keresett régen, azzal tulajdonképp annak a helyzete még nem is javult, javulást csak további béremelés nyújthat.

Nem kímélhető meg társadalmunk azon szemrehányástól, hogy sokáig nem törődött a szegény

nép ügyével-bajával, s nem iparkodott azt orvosolni; sok ezer emberen megesezt igazságtalanság tette munkásnépünk előtt gyűlöltté a kabátos nevet és ezzel alkalmassá arra, hogy az izgatók hadának könnyen meghódítható prédájává váljon. Népünk fogékonnyá lett az őket szípolozó élőködők lázításainak befogadására, mert azt tapasztalja, hogy munkabérük azóta emelkedik, amióta azoktól megtanulták, hogy hogyan követeljenek. Idővel bizonyára csillapodni fog az izgalom és a baj is, de ezenközben a munkabér magas emelkedést fog elérni, úgy, hogy ezen körülménnyel a munkaadóknak számolniuk kell.

Tévedés volna azonban azt hinni, hogy csak az időszaki munkások béremelkedése által teremthető új helyzethez kellend alkalmazkodni, korántsem, mert állandó eselédességünk bérének megfelelő emelése nem lesz elkerülhető. Már sok a panasz, hogy a eselédesség tömegesen felmond és vonakodik beszegődni, ami csak természetes következménye az általános munkabéremelkedésnek; a eseléd ugyanis hallja és látja, hogy a napszamos ember mennyit keres, a téli hónapok nélkülözései nem jutnak észébe, ellenben roppant csábítja őt a nagyobb szabadság és a függetlenség utáni vágy, mert azt sohasem élvezte, éppen nem csodálható tehát, hogy a bujtogatók és biztatók szavával hamar megharátkozik s teljesíthetetlen igényekkel lép fel. Jól tudom, hogy egyes vidékeken már annyira fel van izgatva a eselédnép, hogy ott már csak az az egyetlen eszköz segít, ha a birtokos még nagy vesztesége árán a józanság határán túlmenő bért nem ad, hanem megköti magát, a hely nélkül maradó nép már első tél nyomorában be fogja látni tévedését és átkozni fogja bujtogatóit, ezenközben újra szolgálathá lép. Beismerem, hogy amily könnyű ezt tanácsolni, annyira nehéz megvalósítani, mondhatnám részben gazdálkodás vagy a birtok egyrésztének bérbeadása nélkül nem is lehet, de más eszköz nem kínálkozik az oktalanság megtörésére. Viszont azonban az is bizonyos, hogy ahol a eselédviszonyok még elromolva nincsenek, nagyon bőlesen eselészlik azon gazda, aki önként megjavítja a eselédesség bérét, sok esetben 20—25% béremeléssel (nemcsak a készpénzfizetést érve) még biztosíthatja magának a jó eselédességet, míg ha bevárja a magas bérekövetelés hullámát, sokkal nagyobb áldozat árán sem fog a bajtól menekülhetni — az eddig szerzett tapasztalat legálább ezt igazolja.

Nem hinném, hogy legyen olyan gyakorlott gazda, aki ma még hinni tudná, hogy munkáviszonyaink hamarosan olyneműleg módosuljanak, hogy további általános béremeléssel számolni ne kellene, valamint hogy volna olyan gazda, aki az általános és magas munkabéremelkedés figyelembevételével üzemszervezésnek és gazdálkodási módjának megváltoztatása nélkül s birtokok jövedelmezőségének fentartását reményleni tudná. Sokan ugyan már ma is hangoztatják, hogy ily munkáviszonyok között haszonnal gazdálkodni nem lehet, ez bizonyára túlzás, való azonban az, hogy aki a

munkáviszonyokhoz nem alkalmazkodik, annak tényleg tönkremennie kell.

Egy cikk keretében ugyan nem tárgyalható a munkáviszonyokhoz való alkalmazkodásnak számtalan esélye, mindamellett úgy hiszem, hogy közép- és nagybirtokaink valamennyire rá fog illeni, ha azt mondom, hogy részben sokkal külterjesebben, részben pedig sokkal belterjesebben kellene gazdálkodni, mint eddig. Ahol a talaj szegényebb, az értékesítési viszonyoknak a piacok távolsága, vagy a közlekedési eszközök hiányossága nem kedvezők, ottan külterjesebben, ellenkező esetben sokkal belterjesebben kellend gazdálkodni.

Külterjesebb gazdálkodásra utaló viszonyok között előtérbe fog nyomulni a természetes füvelő térségek (legelők, kaszálók) szaporítása; sokhelyt még a fekete ugartartás is jogosultta lehet; főleg oly növények lesznek természetek, amelyek bemivelése kevesebb kézierőt igényel; szükségessé fog válni a eselédesség számának az apasztása, evvel karöltve jár a gyorsabb járású igásállatok alkalmazása, valamint a kevesebb emberi ápolást igénylő állatok tenyésztése. Elsősorban figyelembe veendő lesz a magyar fajta szarvasmarhának gulyabeli tenyésztése, másodsorban a juh-azután a zsirsértés- és a ló-tenyésztés.

Belterjesebb üzemre utaló viszonyok között ellenkezőleg törekedni kellend az eddiginél nagyobb értékek előállítására, a növénytermesztésnél főleg műtrágyák nagyobb mérvű alkalmazásával. Itt is szükséges lesz a nagyon megdráguló emberi kézierővel való takarékoskodás, ami magával vonja a mindenféle gépek alkalmazását, ily belterjes üzemekben főleg a ló (még pedig nem a szintén lassu hidegvérű, hanem a gyors járású magyar ló) fog igazvönőként szerepelhetni. Ezen belterjes üzemek állattenyésztésében is nagy átalakulás fog bekövetkezni, amennyiben csakis a részben nagyon gyors fejlődésű, részben a kiváló termelőképeségű állatok tenyésztése mellett lehet csak érdemleges arányos hasznat elérni. Mint ilyenek szerepelhetnek a kiváló husfajták, másrésztől a nagyon bőven tejelő szarvasmarhák. Amig a munkabér alacsony és vele a takarmány olcsóbb volt, addig kifizethette magát az átlagosan 1800—2000 liter tejelőképeséggel bíró marhák tenyésztése, ilyen marhák tartása a jövőben azonban már nem fog haszonnal járn.

Állattenyésztésünk irányában a közel jövő alkalmasint lényeges változásokat fog előidézni, melyeknek egyike a magyar fajta marhának újabb térhódítása leendő, ha ez tényleg bekövetkezik, köszönet és hála illeti meg azokat és főleg az erdélyi gazdatársakat, akik a magyar fajta marhának tiszta vérben való fentartásához oly szívesen ragaszkodtak, köszönete és hálája mindazoknak, akiket a kényszer a külterjes gazdálkodás felé terel.

Nehogy azonban félreértessem, ki kell emelnem, hogy ezen fejtegetéseimben mindig csak a közép- és nagybirtok viszonyai lebegtek előttem, mert a kisbirtokost — aki kevés idegen

Uj! Egygéprendszerű gőzszántás. Uj!

(egy ölet fogó 7 vasu ekével)

Gsekély befektetés. Olcsó üzem. Tökéletes munka.
Előkelő referenciákkal az ország legtöbb vidékéről, valamint bármennemű felvilágosítással szolgál egyedüli gyártója!

Az Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.
Budapest, VI. kerület, Vácozi-ut 19.

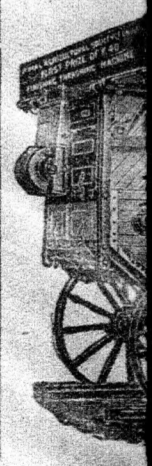
munkásra
érintik ann
tatni kelles
gyobb hasz
tulnyomóla
a piostark

A
Ro

A „Közle
társam az
megyében
nevezett be
hogy ezen
pilla alól
indulólág
távolítása
ha nem tör
M. J. dr
csös állapo
pislogó há
folyással ne
vonatkozóla
— bár ne
tudom azt,
ezt a kört
az tény s a
hogy ez e
marhánál,
okoz a há
ugy látszik
ismeretlen.

Nálam ne
som alatt.
melegben s
röm, felfu
elterült. Lá
rajta ezt
akkor még
ismerem,
egész kört
gutaütésnek
alatt megd
találkoztam
a dolgot el
ez nem leh
elmondotta
hamarabb c
czolni a há
A másik há
az állatok,
is gyógyult,
lett s miut
kérődzött.
magam, mi
taltam, egy
halállal vége
megsértése u
ellent kell n
állitom, hog
hártya megs

A válasz

munkásra szorul — a változott viszonyok nem érintik annyira, hogy gazdálkodását megváltoztatni kellessék, annak a jövőben is a legnagyobb hasznot hajtó marhája az országnak tulajdonilag nagyrésztében nem a magyar, hanem a pirostarka leend.

Pókay Dezső.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: **Hutyra Ferencz dr.**

Szemén való.

A „Köztelek” 18-iki számában egyik gazdátársam azt a kérdést vetette fel, hogy Zala-megyében a pásztorok által „szemén való”-nak nevezett betegség miben áll. Megemlíti egyúttal, hogy ezen betegség fellépésekor a szemén levő pilla alól a szögleti szemforgató izomtól kiindulólag elődudorodó hólyag felsértése s eltávolítása által a baj meg lett szüntetve, mi ha nem történnék, az állat elpusztult volna.

M. J. dr. ur a feleletek rovatában ezt gör-
esős állapotnak minősíti s azt állítja, hogy a pislogó hártjának megszurása semmiféle befolyással nem volt a baj megszüntetésére. Erre vonatkozólag azt óhajtom megjegyezni, hogy — bár nem vagyok állatorvos s így nem is tudom azt, hogy a szarvasmarhánál előforduló ezt a kórt minő kór-okok hozzák létre, de az tény s azt saját gyakorlatomból mondhatom, hogy ez egy specifikus kórtünet a szarvasmarhánál, mely rövid negyed óra alatt halált okoz a hártya meg nem sértése esetén s ez ugy látszik, az állatorvosi tudományban még ismeretlen.

Nálam négy ilyen eset volt már gazdálkodásom alatt. Az első esetben szántás közben nagy melegben szemem láttára összeesett egy ököröm, feltüvödött, fejét lehorgasztotta s egészen elterült. Láttam ugyan a szemét is vizsgálgatva rajta ezt a dudorodott hártyt, de mivel akkor még ezt a bajt, illetve tünetet nem ismertem, nem is vettem rá ügyet s az egész kórt a nagy meleg okozta vérömlésnek, gutaütésnek véltem. Az állat egy negyed óra alatt megdöglött. Néhány nap mulva azonban találkoztam egy ismerős ökörkereskedővel, kinek a dolgot elmondám, felvilágosított róla, hogy ez nem lehetett más, mint „szemén való”, s elmondotta az eljárást, vagyis hogy minél hamarabb csak egy kis tüvel is meg kell karcolni a hártyt, s az állat meg van mentve. A másik három esetben ezt meg is tettem s az állatok, köztük két tehén s egy ökör, meg is gyógyult. Néhány percz mulva már jobban lett s miután felkelt, rendszeren evett-ivott s kérődzött. Minthogy tehát ezeket a dolgokat magam, mint elmondám, négy ízben tapasztaltam, egy esetben meg nem sértvén a hártyt, halállal végződni, három más esetben a hártya megsértése után felépülni az állatot; határozottan ellet kell mondanom M. J. dr. urnak s azt állítom, hogy a kór megszüntét határozottan a hártya megsértése idézte elő.

Major László.

A válasz írójának az az észlelete, hogy egy

ökör nagy melegben szántás közben lett „szemén való”, csak megerősíti a „Köztelek” 18. számában közölt válaszómban előadottak helyességét, hogy t. i. a „szemén való”-nak nevezett állapot nem egyéb, mint görösös roham, mely közben a szem pislogó hártója elnyomul és amelyet igen különböző betegségek okozhatnak. Az említett ökör betegsége ugyanis napszurás (helyesebben hő okozta gutaütés) volt, mely tapasztalás szerint szintén szokott görösöket okozni és amelyet, mint mindenestre még sok egyéb, hasonlóképpen görösöket kiváltó betegséget, az állatorvosi tudomány nem foglalhat össze egységes kóralakká, hogy azután azt egy, nagyon is alárendelt jelentőségű tünetre, a pislogó hártya elnyomulására való tekintetből a „szemén való” elnevezéssel illesse. Az ilyen tünetnek megszüntetése önkényű érthetőleg nem is lehet befolyással a betegség kimenetelére.

M. J. dr.

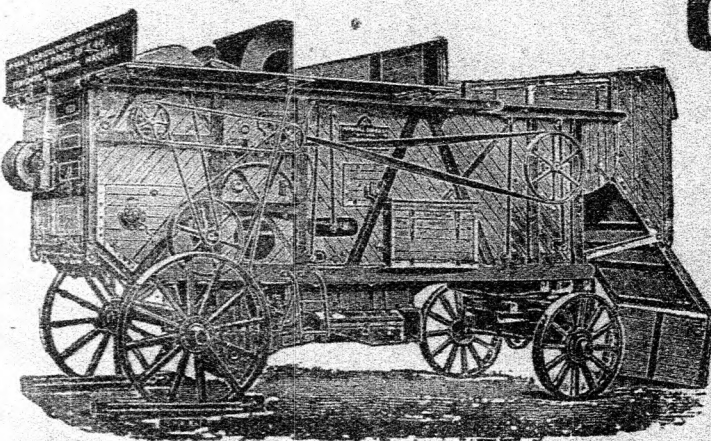
IRODALOM.

A mi nemzeti italunk. Bortermelésünket válság fenyegeti. A felújítás és eddig legelő-
nek használt homokterületeknek szőlővel való betelepítése rohamos léptekkel halad előre és néhány év mulva a mai bormennyiségnek kétszerese, háromszorosa fog piacra kerülni, aminek következtében a borárak rohamosan hanyatlani fognak. A borkivétel lényeges emelkedésére nem számíthatunk, mert a vámkülföldön más, nálunk olcsóbban termelő országok uralják a helyzetet, az osztrák piac felvevőképessége pedig, ha ott is jó szüret volt, igen korlátozott. Az üzembőltségek folytonos emelkedése mellett a borárak hanyatlása szőlőgazdaságunkat katasztrófa elé sodorja, ha a kereslet lépést nem tart a fokozódó terméssekkel. Azért idejében kell gondoskodnunk arról, miképpen lehetne a hazai bortermelés fokozása által szőlőművelésünk válságát elhárítani? Ezzel a kérdéssel foglalkozik behatóan az a könyv, mely fenti ezim alatti napokban hagyta el a sajtót. Szerzője **Drucker Jenő dr.**, a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületé”-nek igazgatója, borkészítési viszonyaink egyik legalaposabb ismerője. Részletesen foglalkozik a könyv bevezető részében a bortermelés csökkenésének okával, melyek a tulságos boritaladón kívül a fogyasztók megrendült bizalma, az okszerűtlen borkezelés, a szeszellenes mozgalom, a borok viszonylagos drágasága, közönségünk elszegényedése és a pálinka térhódítása. Megállapítván a jelenség okait, szerző rátér azokra a teendőkre, melyeket — a forgalmat gátoló tényezők elhárításán kívül — a borkor népszerűsítése érdekében megvalósítani kellene. Kimerítően tárgyalja és számos ábrával illusztrálja a külföldi városi bor-pinceket, melyeket nálunk is meg kellene honosítani. Tanácsokat ad egyéb borsarnokok, borozók létesítésére nézve, külön fejezetet szentel a tokaji bor megkedveltetésének és felsorol számos egyéb teendőt, melyek mind alkalmasak széles körökben a bor fogyasztásának megnyerésére. Azután szakszerűen ismerteti az okszerű pezsztgőgyártás, cognacgyártás feltételeit, melyek révén

óriási bormennyiségeket lehetne feldolgozni. Végre kiterjeszkedik arra is, miképpen lehetni a mustfogyasztás allandósítása és melléktermékek készítése által a szőlősgazdák jövedelmét fokozni. A díszesen kiállított és gazdagon illusztrált könyv, mely minden bortermelőre számos hasznos utmutatást tartalmaz, de a nemzeti ital minden barátja számára is tanulságos, kapható a „Borászati Lapok” kiadóhivatalában (Budapest, IX., Üllői-ut 25. II. 11.). Ara 3 korona.

A falu boldogsága. Egy falu történetét mondja el, fenti ezimel egy kis könyv, mely négy iv terjedelemben most hagyta el a sajtót. Szegény elhagyatott falvét, mely hosszú keserves küzdelemmel vívta ki sorsának jobbrafordulását. Számos ellensége volt, de saját népe is széthuzott, nehezen ment hát előre. A gazdák a gazdakört megalakították s itt tudták meg, hogy hitelszövetkezet révén olcsó hitelhez juthatnak. Meg is alakították a szövetkezetet, mely annyira talpra állította őket, hogy a nagybérlő helyett szövetkezve vették ki a falu határát. Amint azonban a fogyasztási szövetkezetet is megcsinálták, megjelent a láthatáron Jakab urfi, a boltos fia és azokat a pálinkás embereket, akik még mindig a kocsmában lopták napjaikat, felesküdtette a szociáldemokráciára. Addig szervezte őket, míg egy sötét éjjelen betörték a földesur udvarára, de pórul jártak, mert a földesur tudomást véve már előbb a dolgról, béréseivel és hű embereivel jól elpöholtatta a forradalmárokat. Erre még az ingadozók is a jegyző mellé pártoltak s a falu az egyetértés folytán lassankint boldogulni kezdett. Az olvasó menten látja, hogy Boldogfaluban nagyon sok magyar falunak a képét lehet fellelni. A jövő szociális küzdelmeit tárja fel eszerint élvezetes elbeszélő formában ez a kis könyv, mely a legérdekesebb epizódokkal van fűszerezve. Szerzője: **Liptay Albert.** Megjelent a Magyar Gazdaszövetség (Budapest, IX., Üllői-ut 21.) kiadásában. Ara 50 fillér.

Háztartási iskolák. Ily ezimben **Kolostváry Lajosné** tollából egy kis füzet jelent meg a Magyar Gazdaszövetség kiadásában. Szerző reá mutat arra, hogy a falvak elnéptelenedésének, az alkoholizmusnak s a nép erkölcsi durvulásának egyik oka a falusi otthonok pusztulása. Nem eszméltünk eddig arra a tudatra, hogy a munkásberek emelkedése a nép gazdasági életét mindaddig biztosítani nem fogja, amíg a földmives feleségét nem tanítják ki a férj gazdaságos felhasználására. A régi híres magyar gazdaszönyök mintája már már kiveszőben van, az olcsó ipari termékek kiszorították a régi háziipari termékeket, a silány portékáért a boltba vándorol sok olyan garas, amelyet hajdan az asztaliába rejtett a gondos háziasszony. Szerző felsorolja a külföld országait, ahol a háztartási iskolák és tanfolyamok révén a nép asszonyait a házvezetés okszerű módjára, a rendszeretetre, takarékosagra, gyermek- és betegápolásra s olyan falusi foglalkozásokra tanítják, amelyek mint kertgazdálkodás és tejgazdaság nem kicsinyítő hasznot és mellékkeresetet biztosíthatnak a kisgazdának. Reá mutat oly tervre, amelynek alapján a falusi

Graepel Hugó gépgyáros

Marshall Sons & Co. Limited vezérigénye.
Budapest, V., Váci-ut 40-46.

Ajánlja eredeti Marshall-féle gőzlokomobilljait, saját gyártmányu legújabb cséplőgépeit, szabadalmazotti kombinált gabona- és lóhereséplő-gépeit és szabad-
tőrekrostat vaslemezűt.

Eddig körülbelül 10,000 darabot szállítottam.

Legjobb sikerrel kipróbálva!

Nagy magmegtakarítást. A legrovidebb idő alatt magától kifűzetődik. Felülmúl minden más tőrekrostat.

Gazdasági árjegyzéket, tőrekrosta-leírást, mintát és elismerő levelet küldésre kívánunk ingyen és bérmentve küldeni.

asszonyok illetén tanítását Magyarországon is meg lehetne honosítani. A Magyar Gazdaszövetségnek kapható füzet ára 40 fillér.

Ezen könyvek megrendelhetők a „Patria” szakkönyvkereskedésében (Bpest, Üllői-ut 25.).

Munkásügyek. Szociálista mozgalmak.

Gondoskodnak a székely birtokosról!
írta: Ugron Zoltán.

Már egy hónapja, hogy közzétettem a „Köztelek”-ben nyílt leveletem a székely kirendeltséghez, hol fölök az országos maximális általános bérék mellett a nyárra 15–20 munkást kértem.

Nem kaptam eddig semmi választ, ellenben kezemhez szolgáltatották a székelyudvarhelyi m. kir. erdőgondnokság következő körlevelét:

„Szám 7—907.

Hatósági erdőőrnek

Korond.

A nagyméltósági földmivelésügyi miniszter ur 1906. évi 89.100. sz. magas rendelete folytán felhívom, hogy a járásába tartozó községekben, esetleg a községörök segítségével névszerint írja össze azon munkások nevét, kik önként vállalkoznak arra, hogy a folyó év tavaszán és nyarán az országnak más vidékén tartamasabb időre mezei munkát vállaljanak, megjelölve a napi bér nagyságát, amiért a mezei munkát elvállalni hajlandók volnának és megnevezve azon megbízható személyt, kivel az ajánlkozó munkások a szerződést megkötötték öhajtanák.

Szigorúan utasítom, hogy ezen rendeletem eredményes foganatosítása céljából a lehető legbuzgóbban járjon el és a jelentkező, minél nagyobb száma munkások névjegyzékét ide legkésőbb folyó hó 31-ig multhatatlanul terjessze be.

Székelyudvarhelyi m. kir. erdőgondnokság:
Pál János erdőész.

Erre a hatósági erdőőr a következőket írja:
„T. ez. Jánosi István és Bálint Simon irtosváraljai lakosoknak.

Felhívom, mivel tudomással bírok arról, hogy a múlt évben is csoportgyűjtők és csoportgazdák voltak, hogy jelen rendelet értelmében legalább 200, azaz kétszáz mezei munkást 4 kor. napszám mellett szerezzenek be és azt hozzám legkésőbb f. hó 28-ig jelentsék be.

Korond, 1907. január 19.

Tófalvi István,
hatósági erdőőr.

Ha már most tudjuk, hogy a korondi ember sarióval van szokva aratni, erős felügyelet mellett 10 ember vág le egy kat. holdat, az = 40 korona.

Próbálták már némelyek kaszával is, akkor 6 ember kell a levágáshoz s felkötéshez, az = 24 korona.

Három ember kaszál le egy kat. hold füvet, az = 12 korona.

Huszonkét ember kell egy hat löerejű eszplógéphez, mi = 88 kor.

A buza pedig Udvarhely vármegyében átlag a múlt igen jó termésű évben 6 mázsa 22 kg.-ot adott a 12 korona, tehát az összesnek ára 74 korona 64 fillér.

A zab 5 mázsa 63 kg. holdanként, a 11 korona 20 fillér az őszi, összes ára = 61 korona 93 fillér.

Igy az aratás egy fél és egyharmad rész közt történik, a eszplés pedig ezenfelül körülbelül 17—20% ért.

En ismerem azt az anekdotát, mikor a legfőbb hadur elismerő kijelentése közegről-közegre továbbadva pof lett a káplárnál a közlegény-nyel szemben, de jót állok, hogy ebben az ügyben már a rendelet kiadásánál a földmivelésügyi miniszter munkásügyi osztálya ludasabb, mint előbbi ügyben a legfőbb hadur.

A pofot mi kaptuk, a székelyföld birtokossága, mert ám tessék ezek után itt méltányos ajánlattal fellépni, ha mindjárt a főispán ur dobolással igyekszik is helyrehozni e szarvas hibát.

Sok szó esett a sajtó megrendszabályozásáról, lelketlen igazgatókról, tudatlan népről, pedig mindaz nem árt annyit, mint e bürokratikus intézkedés.

Uraim, a türelem elfogy, ha sokáig tart még ez a „rólunk, nélkülünk!”

Gazdák szervezkedése. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését Bánffy Ernő báró elnök elnöklésével. Az elnök megnyitó beszédében az egyesület lefolyt évének munkáját vázolta. Hangozlatta, hogy a gazdatársadalom kisebb és nagyobb tagjainak érdeke egymással ellentétes nem lehet. Az egyesület most folyó törekvései éppen a kis- és nagygazdák közös hasznára irányulnak. Üdvözlöi Darányi földmivelésügyi miniszter képviselőjét, Podmaniczky Gyula báró miniszteri titkárát és indítványozza, hogy Darányi miniszterhez, az egyesület jóakaró támogatójához üdvözlő táviratot intézzenek. Beszédében megemlékezett az egyesület halottairól, köztük elsősorban Cs. Szabó Józsefről, az elhunyt elnökről. Bánffy Miklós gróf (főispán) az elnöki megnyitóra reflektárván, indítványozza, hogy az igazgatóválasztmány találja módját oly intézménynek, mely az erdélyi gazdatársadalmat egy szoros és szolidaris szövetséggé tömörítse. A közgyűlés az indítványt megvalósítás végett a választmányhoz utalta. Több folyó ügy, a zárószámadás és költségvetés elintézése után egyesületi elnökké egyhangulag Bánffy Ernő bárót választották, második alelnökké pedig helyébe Lészai Ferenczet.

Az igazgatás gyümölese. Dunacsép községben megalakult a földmunkások helyi csoportja. A csoport tagjai a Dungeyevszky Lázár uradalmában munkába álló dunagálói és dunacsévi munkásokat erőszakkal megakadályozták abban, hogy dolgozzanak és hazatérésre kényszerítették őket. Hip főszolgabíró a közzététel és a közbiztonság érdekében, továbbá a munkások érdekének megóvása céljából csendőroket rendelt a helyszínére és megindította a helyi csoport vezetője ellen a vizsgálatot.

Szociálisták évi beszámolója és kongresszusa. A nemzetközi szociáldemokrata párt jelentése után most az újjászervező szociálista párt tette közzé működésének egy évi jelentését. Az újjászervező szociálista pártnak iparos hívei nincsenek, pártja kiszáradt és mezőgazdasági munkásokból kerül ki. Az idei évi kongresszust Bácsföldváron tartotta.

A jelentés mindenekelőtt az Orsz. Munkásvédő Szövetség megalakításáról számol be. E szövetségnek maig közel 700 községben van csoportja. A pártnak sikerült egy mandátumot szerezni a szegvári kerületben, ahol Mezőfi Vilmost választották meg. Harminezket községben a községi képviselőtestületi választásokon a párt jelöltjeit juttatta győzelemre és csaknem az egész községi képviselőtestület a párt tagjai sorából kerül ki. A pártvezetőség jelentésében panaszkodik a hívek anyagi áldozatkészség hiánya miatt, mely akadályozza lapjaik terjesztésében.

A kongresszuson, melyet vasárnap és hétfőn Bácsföldváron tartottak, 170 község 300 küldöttel képviseltette magát. A megnyitó beszédét Mezőfi Vilmos országgyűlési képviselő mondta, utána a párt évi pénzügyi jelentését tárgyalták, majd a küldöttek tették meg a helyi mozgalmakról a jelentést.

XXIV. tenyészállatvásár Budapesten.

Az OMGE. e hó 24. és 25-én tartotta meg XXIV-ik tenyészállatvásárját, a budapesti Tattersall r.-t. istállóiban, mely egy a felhajtás valamint a forgalom tekintetében felülmulta az összes eddigi tenyészállatvásárokat.

A tenyészállatvásárt Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter képviseletében Balogh Vilmos földmivelésügyi államtitkár nyitotta meg vasárnap délelőtt 10 órakor nagy és előkelő közönség jelenlétében. Jelen voltak a rendezőbizottság tagjai kivül Széll Kálmán, Andrássy Sándor gróf, Ráthonyi Reusz Henrik, Szily Tamás tejjgazdasági felügyelő, Rodiczky Jenő dr., Zichy Gyula gróf, Széchenyi Sándor gróf, Széchenyi Bertalan gróf, Wertheimstein Alfréd lovag, Zoltán Elek altábornagy stb.

Az államtitkár megérkezésekor Pirkner János miniszteri tanácsos és állattenyésztési főfelügyelő, mint a rendezőbizottság elnöke üdvözölte, rövid, de tartalmas beszédben, kifejtve a tenyészállatvásár kiváló közgazdasági jelentőségét és a rendezőbizottság közönséget tolmácsolva a földmivelésügyi kormány nagyarányú támogatásáért. Ezután Balogh Vilmos államtitkár szintén rövid beszéddel nyitotta meg a kiállítást és megnyitó beszédében többek közt a következő kijelentést tette:

„Tisztelt Uraim! Teljesen át vagyok hatva attól, hogy a mi viszonyaink között állattenyésztésünk fejlesztése mily óriási fontossággal bír s bátran kijelenthetem, hogy ezen a téren a gazdatársadalom a miniszterium legmesszebbmenő támogatására a jövőben is számíthat. Midőn a gazdatársadalomnak ezen téren megnyilatkozó törekvését melegen üdvözölöm, szívesen felhasználom az alkalmat arra, hogy az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”-nek, a rendezőbizottság nagyérdemű elnökének, a bizottsági tagoknak s mindazoknak, kik e vásár rendezése körül tevékenységet fejtettek ki, meleg köszönetemet fejezzem ki. Most pedig a 24. tenyészállatvásárhoz sikert kívánva, miniszterem ó nagyméltósága nevében azt ezennel megnyitottnak nyilvánítom.”

A rövid megnyitási aktus után Jeszenszky Pál az OMGE. ügyvezető-titkára, mint a vásár igazgatója kalauzolta végig a megjelenteket a vásár területén.

Hétfőn délután Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter is megtekintette a kiállítást és alapos szemle után megelégedését nyilvánította a jól sikerült kiállításért a rendezőbizottságnak.

A tenyészállatvásárra bejelentettek 302 drb szarvasmarhát, 304 drb juhot és kecskét és 351 drb sertést, összesen tehát 957 drb tenyészállatot, hazánk leghirnevesebb tenyészeteiből. Tényleg felhajtottak 302 drb szarvasmarhát, 368 drb juhot és kecskét és 351 drb sertést. Eladatott 25-én estig 214 drb szarvasmarha 856 K., 197 drb juh 162 K., 11 drb kecske 41 K. és 111 drb sertés 165 K. átlagáron. Az utóvásár e hó 25-én még folyamatban van és a végleges eredményeket lapunk következő (husvét) számában fogjuk közzétenni.

A zsűri, amelynek elnöke Pirkner János állattenyésztési főfelügyelő, előadója pedig

HEUCKE A. Hausneindorfi gőzeke-gyár **gőzeke-készleteit**
 kitűnő rendszerű
 szállítja a magyarországi vezérképviselőt:
Komárom-vidéki takarékpénzár r.-t., Komáromban.

Jeszenszky
vált, e
kező t

A f
díjat a
Gróf

Az I
két II.
üszög
III. 150
toponá
borju
100—10
Vilmos
szetén
II. 2
pusz
csak
itél
he

pusz
Gyapay

A ju
Az első
és négy
timar pu
bérgazdas

A föld
teledija
gyeri ten

A pos
Az I-
tótomegy
gróf kor
Lajos gr
pedig K
iteltett

A f
Az I.
a II. 10
mágori t
Mailath
Graefl J
Elismerő
margitai

A f
Az I.
zalaszen
vicini Sa
150 K.-s

Van t
alapul
ezt a
impres
hossza

Jeszenszky Pál, az OMGE. ügyvezető-titkára volt, e hó 23-án a kitűzött díjakat a következő tenyészeteknek ítélte oda:

I. Szarvasmarha-díjak.

A földművelésügyi miniszter 2000 koronás díjat abszolút becsüi tenyészállatért:
Grósz testvérek üszögnyi tehenészetének.

A szimmenthali csoportban.

Az I-ső 600 K. bikadíjat Széll Kálmán rátóti, két II. oszt. 300-300 K.-ás díjat Grósz testvérek üszögnyi és özv. Döry Vilmosné f-leperdi, a III. 150 K.-ás bikadíjat Fesztéts Vilmos gróf toponári tenyészetének. Az I. 200 K.-ás bikaborju díjat Fesztéts Vilmos toponári, három 100-100 K.-ás II., III. és IV. díjat Fesztéts Vilmos gróf toponári és Gaál József (2) tenyészeteinek. Az első tehéndij nem adatott ki; a II. 200 K.-ás tehéndij Deutsch Miksa Gyula pusztai tenyészeteinek. Az I-ső üszödij ugyancsak Deutsch Miksa Gyula pusztai tenyészeteinek ítélte oda, míg a II. és III. díj más csoportba helyeztetett át.

A berni csoportban.

Az I-ső 600 K.-ás bikadíjat Almássy Dénes gróf kétegyházi, a II-ik 300 kor.-ás bikadíjat pedig Hunyady László gr. úrményi tenyészete kapta meg.

A pinzgau-möllthali csoportban.

Az I. 400 K.-ás és a II. 200 K.-ás bikadíjat Wenckheim Géza gróf gerlai, az I. 200 K.-ás tehéndiját pedig Hartstein Nándor gr. debreczeni tenyészete nyerték el. Ezenkívül Wenckheim Géza gróf elismerő oklevelet nyert möllthali kollekcziójáért.

A borzderes csoportban.

Az I. 400 K.-ás bikadíjat Balázsovich Ernő pusztamonostori, a II. 200 K.-ás bikadíjat pedig Gyapay Pál tükrosmajori tenyészeteinek ítélte.

A pirostarka hazai tájfajták csoportjában.

Az első bikadíjat Weinberger Arthur esemernyei, és négy 200-200 K.-ás tehéndiját Zichy János gr. timár pusztai tenyészete, Bauer Mór, a szt.-tamási béggazdaság, Kohn Jónás és József kapták.

II. Juh-díjak.

A földművelésügyi miniszter 1000 koronás tiszteletdíja Károlyi Lajos gróf elektorál-negretti tótmegyeri tenyészeteinek ítélte.

A posztó- és szövetgyapjas merinó csoportban:

Az I-ső 300 K.-ás kosdij Károlyi Lajos gróf tótmegyeri, a II. 200 K.-ás kosdij Károlyi Mihály gróf kompolti, az I. 200 K.-ás anyadíj Károlyi Lajos gróf tótmegyeri, a II. 100 K.-ás anyadíj pedig Károlyi László gróf kompolti juhászatának ítélte.

A fésűgyapjas merinó hazai csoportban:

Az I. 200 K.-ás kosdij Graeff Jenő poroszlói, a II. 100 K.-ás kosdij Wenckheim Géza gróf mágori tenyészeteinek, az I. 150 K.-ás anyadíj Maulth Géza gróf gardonyi, a II. 100 K.-ás díj Graeff Jenő poroszlói tenyészeteinek ítélte. Elismerő oklevelet nyert az egri főkapitány szeptemargitai tenyészete.

A francia irányú (rambouillet) csoportban.

Az I. 2.0 K.-ás kosdíjat a Skublics örökösök zalaszentmihályi, a II. 100 K.-ás kosdíjat Pallavicini Sándor örgróf esongrád-sándorfalvi, az I. 150 K.-ás anyadíjat Pallavicini Sándor örgróf

esongrád-sándorfalvi, a II. 100 K.-ás anyadíjat a Skublics örökösök zalaszentmihályi tenyészetei nyerték el. Elismerő oklevelet kaptak Schwartz Ferencz pa-fancesikái, a ramsdorfi törzsjuhászat (Ramsdorf), Gruffe Emil gödelitzi, Wagner Emil barelitzi (mind a három szászországi) kollekcziói.

A husmerinók csoportjában.

Az I. 200 koronás kosdij Politzer Géza nagy-korpádi, a II. 100 koronás Pálffy József gróf szomolányi, az I. 150 koronás anyadíj Pálffy József gróf szomolányi, a II. 100 koronás anyadíj Politzer Géza nagy-korpádi tenyészeteinek jutott. Elismerő oklevelet nyert Hainrikffy Pál szarvasdi tenyészete.

Az angol husjuhok csoportjában.

Az I-ső kosdíjat Károlyi Lajos gróf stomfai, a II. és III. 100-100 koronás kosdíjat, valamint az I. 150 koronás anyadíjat Biedermann Ottó örökösök és Biedermann Rezső báró mozsgói és szentegáti tenyészetei nyerték el.

Elismerő oklevelet kapott Bernolák Károly dr. harasztú frizjuh kollekcziójáért.

III. Kecskedíjak.

I-ső 100 koronás bakdij Nádasdy Tamás gróf nádasdladányi, II. 50 koronás bakdij Kueri András kecskeméti, I. 100 koronás anyadíj Keckenét város bugaczi gazdasága, II. 50 koronás anyadíj Hertl Henrik kispesti tenyészeteinek ítélte oda.

IV. Sertésdíjak.

Budapest főváros 1000 koronás tiszteletdíjat Wenckheim Frigyes gróf lipótszentmiklósi hazai kondortenyészeteinek ítélte oda.

A hazai kondorfajták csoportjában:

I. 300 K.-ás kandiát nyert Wenckheim Géza gróf gerlai, II. 200 K.-ás kandiát Pallavicini Ede örgróf mosdósi és Schwartz Ferencz pta-fancesikái, III. 100 K.-ás kandiát Wertheimstein Alfréd czéheleki, I. 150 K.-ás kociadíjat Wenckheim Géza gróf gerlai, II. kociadíjat Résa József törökszáki tenyészete.

A külföldi fajták csoportjában:

I. 300 K.-ás kandiát nyert Eckstein Fülöp bolduri, két II. 200-200 K.-ás kandiát Ráthonyi Reusz Henrik sülysápi és Elek Lipót, Ernő és Géza ujnepi, I. 150 K.-ás kociadíjat Nádasdy Tamás gróf nádasdladányi, elismerő oklevelet Teleki József grófnő bácsalmási és P. Parall Ferencz pta-róki tenyészetei.

A tiszteletdíjak műtárgyakban adnak ki és ezek beszerzését a földművelésügyi miniszterium magának tartotta fenn. E műtárgyak azonban, sajnos, a megnyitás napjára sem érkeztek be és így kiállíthatók sem voltak. E késedelem a jutalmazott kiállítók körében nagy visszatetszést keltett, mert még egyrészt maguk sem láthatják kiállításuk jutalmát, másrészt a vásárló gazdaközönség sem szemlélhette azt, holott a tiszteletdíjazás mérve mindenestre előnyösen befolyásolja a felhajtott jószágállomány kelen-dőségét. A kitüntetett tenyésztők érdeke tehát, hogy a jövőben e késedelmezés ne ismétlődjék.

A tiszteletdíj műtárgyakat a földművelésügyi miniszterium fogja annak idején a kitüntetett kiállítóknak megküldeni. Amennyiben tehát azt az érdekeltek pár hét alatt nem kapják meg, kérjük azt közvetlenül a földművelésügyi miniszteriumnál megszüretni.

VEGYESEK.

Kéi számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei	671
Agrárkérdés	671
Munkásügyek. Szociálista mozgalmak	676
XIV. tenyészállatvásár Budapesten	676

Táreza.

Orvtámadás	672
------------	-----

Növénytermesztés.

A cukorrépa megmunkálásáról	672
-----------------------------	-----

Állattenyésztés.

Munkásviszonyaink befolyása állattenyésztésünkre	673
--	-----

Állategészségügy.

Szemén való	675
-------------	-----

Irodalom	675
----------	-----

Vegyesek	677
----------	-----

Jelen számunk. — Kedvezményes vasuti jegyek a bécsi nemzetközi mezőgazdasági kongresszusra. — Kiegyezési mozgalmak. — Trágyaszállítási kedvezmények megvonása a délvasutak magyarországi vonalain. — A pozsonyi országos borvásár. — A belügy-miniszter és a kivándorítás. — A Magyar Országos Állatorvos-Egyesület. — Tenyész-üzökiosztás Veszprém vármegyében. — Bikavásár Temesvárott. — A dinnyetermesztés földlítése. — A gyöngyösi tenyész-állatvásárról. — Francia és angol tenyész-állatok Argentínában. — A falusi lakosság apadása Franciaországban.

Kereskedelem, tőzsde	679
----------------------	-----

Szerkesztői üzenetek	680
----------------------	-----

Jelen számunk összes előfizetői példányaihoz postautalványt mellékelünk; kérjük azon tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése folyó hó végével lejárt vagy akik hátralékban vannak, hogy az előfizetést mielőbb megújítani sziveskedjenek.

A kiadóhivatal.

Kedvezményes vasuti jegyek a bécsi nemzetközi mezőgazdasági kongresszusra. A bécsi VIII. nemzetközi mezőgazdasági kongresszus előkészítő-bizottsága átiratban értesíti egyesületünket arról, hogy az osztrák vasutügyi miniszter a kongresszusra utazóknak az osztrák vasutak összes vonalain érvényes 50 százalékos kedvezményt engedélyezett, még pedig május 1-24-ig az odautazásra, május 22-től június 9-ig a kirándulási utakra s a visszautazás céljaira. Az előkészítő-bizottság felhívta egyesületünket, a magyar vonalakon hasonló kedvezmény kieszközlésére. A magyar vonalakon engedélyezendő feláru utazás érdekében egyesületünk feliratot intézett a kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumhoz, amelynek eredményéről az érdeklődők lapunk hasábjain fognak értesülni.

Kiegyezési mozgalmak. Míg a kormány a kiegyezés nehézségeivel küzd, a pártkörü és népgyűlések buzgón követelik az önálló vámterület létesítését és a jegybank különválasztását. Körülbelül arra a mintára hozzák a határozatokat, amint a főváros függetlenségét, polgársága mult vasárnap délután határozott Eszerint követelik az önálló vámterület létesítését legkésőbb 1917-ig és az önálló magyar jegybank létesítését legkésőbb 1910-ig. Ezeknek az állásfoglalásoknak azért látják szükségét, mert híre járt, hogy 20 évre akarják

A gazdaközönség lásson tisztán!

Az impregnált és nem impregnált répamag közötti árkülönbségről folytak a mult napokban az eszmecserek. Szükségessnek mutatkozik teljes világosságot hozni a dologba! 1907. évi főárjegyzékem 28-ik oldala szerint:
Impregnált répamagból (péld. az olajbogyóalakut véve) szükséges géppel vetve egy holdra 6 kiló a 90 fillér K. 5.40
Nem impregnált magból szükséges géppel vetve egy holdra 9 kiló a 72 fillér K. 6.48
Pénzben kifejezve egy holdra szükséges impregnált répamag tehát 1 korona 08 fillérral olcsóbb, mint a nem impregnált répamag.
Van tehát árkülönbözés; de az impregnált répamag javára. És minthogy nem lehet megdönteni, hogy kétszer kettő az négy: az ezen alapuló fenti számadást sem lehet megdönteni. Az impregnált répamag után elért **terméstöbbletek, 30%-ig** is konstataáltak, a mint ezt a **Köztelek 24. számában közölt párhuzamos termelések táblázatai bizonyítják.** Nem is szölvá arról, hogy az impregnált répamag szelekcionált anyarépákról nyeretvén, a belőle termelt répa magasabb cukortartalmánál fogva természetesen sokkal hosszabb ideig **eltartható**, mint a nem impregnált magból termelt répa.

MAUTHNER ÖDÖN, cs. és kir. udvari magkereskedése.

megkötni a kiegyezést. Az „Egyetértés” azt is tudni véli, hogy Ausztria a viszonyosság alapján további tíz évre nem hajlandó prolongálni a kiegyezést, hanem a közbeeső vámvonallal fenyeget bennünket, amitől világgért se kellene megijednünk. Csak az a baj, hogy amennyiben a vámközösség szabad forgalma megsértenék, Németország elhatározta volna, hogy az állategészségügyi egyezményt felmondja. Ez azonban nem lesz baj, vigasztal az „Egyetértés”, mert állatállományunk megtizedelődve, annak néhány évi zárlat nem fog ártani, a közönségnek pedig nagy öröme lesz, ha dicső húst ehetik. Felülről a sok össze-visszaságban, hogy oly módon beszélgetnek, mintha a gazdák tökfilkók volnának s nem tudnák felfogni saját érdekeiket. A beszédek, biztatások és lelkes elhatározások abszolúte figyelmen kívül hagyják a mezőgazdaság érdekeit, pedig ez ma is válsággal küzd. Még csak az sem jut eszébe senkinek, hogy a külön vánterületet bizonyos gondoskodásnak kell megelőznie a mezőgazdaság megerősítése czéljából. Folyik a közvélemény alkuja vigan a gazda bőrre, anélkül, hogy a bőrkabátosok nézetére kíváncsiak lennének: minek, hiszen tudják, hogy a kecske se menne a vásárra, ha nem hajtának. De valljuk meg, a gazdák közömbössége is hibás abban, hogy nálunk a kenyérgyártás mindig csak a politikai jelszavak lapdajátéka.

Trágyaszállítási kedvezmények megvonása a délviasutak magyarországi vonalain. A földművelésügyi miniszter megbízásából Dobokay Lajos miniszteri tanácsos a következő átiratot intézte az OMGE.-hez: Vonatkozással az 1901. évi október 13-án 53,746. sz. a. kelt leiratomra, értesitem a Czimet, hogy a déli vaspályatársaság a múlt évi július 18-án 2513/T. sz. a. kelt értesítése szerint a szőlőgazdasági czélokra rendelt és az ezen rendeltetést bizonyító igazolványok mellett teherárúként feladásra kerülő teljes kocsirakományu trágyaszerek után magyarországi vonalain a helyi áru díjszabása szerinti IX. sz. kivételes díjszabásnak 20%-kal rövidített díjtételeit 1905. évi január 1-től beszüntette s 1905. évi november 1-ől kezdődőleg a díjszabás I. rész áruosztályozásának T. 35. tétele alatt névszerint felsorolt trágyaszerekre a helyi árudíjszabás különösen mérsékelt IX. kivételes díjszabását léptette életbe. A fenti rendeletmel kiadott igazolványok használata tehát szállítási kedvezményre ezentul nem jogosítja a szőlőbirtokosokat s így azok kiállítására beszüntetendő.

A belügyminiszter és a kivándorlás. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a napisajtó értesülése szerint körrendeletet intézett az alispánokhoz és rendőrkapitányságokhoz a hadmentességi díj alá tartozó kivándorlók utlevele tárgyában. Elrendeli a miniszter, hogy mindazon esetekben, midőn a hadmentességi díj fizetésére köteles egyén bizonyos meghatározott időtartamra szóló külföldi utazási engedélyért folyamodik, az utiokmány a díjköteles egyéneknek csak akkor adassék ki, ha az az utiokmány érvényességének idejéig kirovando díj fizetését igazolja. Ez az intézkedés semmiféle megszorítást nem tartalmaz, csupán néhány korona hadmentességi díjjal terheli meg a kivándorló költségeit. Két hónapra „érvényes” utlevéllel bárki élete végeig kint maradhat Amerikában, és néhány fillér előzetes befizetésével betudja itthoni kötelességeit. Egy határozat pedig — amelyet a miniszter döntés végett hozzá intézett konkrét kérdésben hozott — a következőket mondja:

Az a körülmény, hogy valaki elszegődött eseléd vagy elszegődött mezőgazdasági munkás, a kivándorlás czélzatából kért utlevél kiállítását és kézbesítését nem hátráltathatja. A kivándorlásról szóló törvény azonban a eseléd és gazda, valamint a munkaadó és mezőgazdasági munkás között való jogviszonyról szóló törvényeket semmiféle vonatkozásban nem érintette. Ebből folyólag az utlevél birtokában levő elszegődött eseléd, valamint az elszegődött mezőgazda-

sági munkások egyáltalán nincsenek felmentve a szerződésükben elvállalt köteleességeik teljesítése alól. Az utlevél kiállítására hivatott hatóságok tehát az utlevélért folyamodó eselédet és mezőgazdasági munkásokat figyelmeztessék, hogy a tervezett kivándorlással törvényesen létrejött szerződésüket szegnék meg s arról is értesítsék őket, hogy elvállalt köteleességeik teljesítésére a birtokukban levő utlevelükre való tekintet nélkül hatóságilag is kényszeríthetők. Ebből a határozatból azt kell megértenünk, hogy a munkábalépés időpontjának bekövetkezésekor az a szerződött munkás is előállítható hatóságilag, akinek van ugyan már utlevele, de még mindig itthon tanyázik. Ez azonban csak igen kivételes esetben fordult eddig is elő. Még sem hagyhatjuk elismerés nélkül a belügyminiszternek azt az intenzitóját, hogy legalább figyelmeztetéssel igyekszik rávenni a munkásokat a vállalt köteleességek teljesítésére, ha már a szerződésnek ugynevezett szentségét mással, mint a szelíd figyelmeztetés rábeszélő erejével megvédeni nem lehet.

A pozsonyi országos borvásár e hó 22-én délelőtt nyílt meg. Darányi földművelésügyi miniszter képviseletében Dobokay Lajos miniszteri tanácsos, országos borászati kormánybiztos jelent meg a megnyitáson, amelynek ünnepségében részt vettek: Zselénszki Róbert gróf, a magyar szőlőgazdák országos egyesületének elnöke, Bernáth Béla orsz. képviselő az egyesület alelnöke, Bartal Aurél, a Pozsonyvármegyei Gazdasági Egyesület alelnöke, Horváth Jenő, az egyesület titkára, Fülep Jónás a Pozsonyi Szőlőmivések Egyesületének elnöke, Pálffy Béla gróf, továbbá Bittó Dénes főispán, Horváth Géza főjegyző, Broly Tivadar polgármester, Mezey Gyula, a Nyitra vármegyei Gazdasági Egyesület alelnöke, számosan a vármegye, a város és a vidék gazdasági életének kitünőségei közül. Drucker Jenő, a Magyar Szőlőgazdák Egyesületének igazgatója üdvözölte a földművelésügyi miniszter képviselőjét, kifejezte egyuttal köszönetét a miniszternek a tanusított érdeklődésért. Majd a borvásárok jelentőségét vázolta, kiemelve különösen azt, hogy miután Európában általán kedvezőtlen volt a szüret, kilátás nyílik a magyar borok jó értékesítésére. Dobokay Lajos, miniszteri tanácsos, nagy elismeréssel emeli ki a borvásár rendezése körül a Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesület, a Pozsonyvármegyei Gazdasági Egyesület és a Pozsonyi Szőlőmivések Egyesülete által kifejtett munka eredményét s megnyitja a negyedik országos borvásárt. Zselénszki Róbert gróf elnök a miniszternek mondott köszönetet, majd Pozsony város áldozatkészségéről emlékezett meg halálával, amivel a város a vásár sikerét előmozdította. A vásárra több mint ötvenezer hektoliter bor van bejelentve, s mielőtt megvolt a megnyitás, azonnal megkezdődött az üzlet, ami már a déli órákban szépen kifejlődött, annál inkább, mert a külföldről is jelentkezők kereskedés és fogyasztók.

A Magyar Országos Állatorvos Egyesület vasárnap, márczius hó 24-én tartotta a XXVII. évi rendes közgyűlését, melyen az ország minden részéből érkezett állatorvosok nagy számában vettek részt. Hutyra Ferencz dr. udvari tanácsos elnöki megnyitójában vázolta az elmúlt évben elért eredményeket és a jövő törekvéseit, kegyeletes szavakkal emlékezett meg Tormay Bélának, az egyesület tiszteletbeli elnökének nagy érdemeiről. A múlt évi működésről Rátz István dr. főiskolai tanár, főtitkár számolt be, ismertette azokat az állategészségügyi kérdéseket, amelyek érdekében az igazgató-választmány, beható tárgyalások alapján, előterjesztéseket tett az illetékes miniszterekhez. Az egyesület kiadásában a hetenként megjelenő *Állatorvosi Lapok*on kívül a *Hus szemle* és az *Osszehasonlító élet- és kórtani közlemények*, továbbá az *Állatorvosi Könyvtár* jelent meg. A múlt évre kiírt pályadíjat Ladányi A. kir. állatorvos nyerte el. Szakülésein 15 előadást tartottak a tagok. Bevétele: 32,728 K.,

kiadása: 28,524 K. volt, bevételi maradáka 4203 korona. Segélyekre 1000 koronát szavazott meg. Összes vagyona 123,051 korona. Halálával emlékezett meg a titkári jelentés Darányi Ignác földművelésügyi miniszterről, aki az egyesület törekvéseit hathatós erkölcsi és anyagi támogatásban részesítette. Az indítványok során a közgyűlés kimondotta, hogy az állatorvosi főiskolának a felállítandó gazdasági főiskolával, esetleg az erdészeti főiskolával három fakultásu gazdasági egyetemmé való egybekapcsolását kívánatosnak tartja. Végül az igazgató-választmányt egészítették ki, melynek Kardeván Ernő, Szántó Jakab és Torma János választottak tagjaivá.

Tenyészszökiosztás Veszprém vármegyében. A Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület a folyó évben ismét 300 drb berni-szümmenháli tenyészűszöt osztott ki a kisgazdák között. Három év alatt most már 925 drb fajtisza tenyészállatot hozott a vármegyébe, mi a szarvasmarha-tenyésztést máris láthatólag előmozdítja.

Bikavásár Temesváron. A Temesmegyei Gazdasági Egyesület díjazással egybekötött bikavásárt rendezett Temesváron, melyre 128 drb. bikát hajtottak fel. Első díjat Galán József temesremetei kisgazdának ítélte oda a Gudenusz Ernő báró elnöklete alatt működő bíráló-bizottság. A vásáron 41 drb bika kelt el 700 korona átlagos árral.

A dinnyetermesztés föllendítése. Az utóbbi években a külföldi piacokon a magyar dinnye nem olyan kapós, mint azelőtt volt. Oka ennek a dinnye elfagyása. A földművelésügyi miniszter ezért elhatározta, hogy néhány magtermesztő telepet rendeztet be a dinnyetermesztésre alkalmas földműves-iskolákban és más állami birtokokon. Ezekben a magtermesztő telepeken több a világpiacra kedvelt fajt természetesen s magját két éves korában, amikor a mag legjobban kiosztják, illetőleg az elfagyott magot beváltják, melyet ily módon akarnak elvonni a természetől. Darányi földművelésügyi miniszter elhatározta azt is, hogy a kísérleti telepeken termesztett dinnyéből Budapestre kiállítás és kóstolást rendeztet, amelyre a külföldi nagybör exportöröket hívja meg bírálóul. Az ő ítéletük alapján azután főleg azoknak a fajoknak a szaporítására fordítják a főfigyelmet, amelyek legjobban értékesülhetnek a külföldi piacokon.

A gyöngyösi tenyészállatvásárról. A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület 1907. évi márczius hó 18-án rendezte Gyöngyösön IV. tenyész-szarvasmarha- és VII. bikavásárát. A vásárra felhajtott 46 db bika, 48 db tehén, 37 db üsző és 11 db borjú; összesen 142 db. Kistenyészők tehéndíjazásaira 120 K., kistenyészők üsződíjazásaira 190 K. fordítottak, vagyis történt 12 díjazás 310 K. értékben. Kistenyészők tehenei után 1 arany, 3 ezüst, kistenyészők üszői után 1 dísz és 1 bronz egyesületi oklevél kiadása ítéltetett meg. A vásáron eladott 10 db bika 4635 K. értékben.

Francia és angol tenyészállatok Argentínában. Argentína a maga állattenyésztésének fejlesztésére Angliából és Franciaországból szerez be tenyészanyagot. Az argentinai határon azonban az ilyen tenyészállatokat szigorú állategészségügyi vizsgálat alá vetik s ennek tulajdonítható, hogy a franciaországi állatszállítványokat, a tuberkulinra való reagálás miatt, egy idő óta következetesen visszautasítják, míg az angol származásu anyagot többnyire kifogás nélkül eresztik át a határon. A francia érdekeltek emiatt mód felett bosszankodnak s ezért kapóra jött nekik egy legutóbb előfordult eset annak a bizonyítására, hogy Anglia állattenyésztése is a tuberkulózis szempontjából nem egészen kifogástalan. Ugyanis egy nagy argentinai farmer nemrég nagyobb mennyiségű tenyészanyagot vásárolt be Angliában, közte két durham-bikát, amelyekért óriás összeget fizetett. Az argentinai határon a tuberkulózisnál éppen ezt a két bikát találták gyanusnak s azonnal megsemmisítették. Tehát ebből az angliai beszerzésből az argentinai farmernek nagy vesztesége származott, amit jó ha nálunk is sokan tudomásul vesznek.

Francia készletét k elején 16 tehát anny romesztendő esztendő n elmult deez került ki a

A falusi ban. Francia sági lakos got szolgál lálás. Szaz 32 és fog városok le a falusi la a 30 ezer a lakosság rodott. Ez kosság be országban községek s dig van 14 község, va része. Azo azonban, nem halad

Nem

	Buza
	Rozs
	Tengeri
	Zab
	Árpa

KE

(A Magyar csztályának

Enyhébbre kezd annyira ték a vetést tokkal. Kiad aligha nagy olvadás. A h folytan hirtel különösen S ben. Ha az es hetében telje munkálata, a mert minél je a termésünk.

Ami a kül málisak, átme viszonyokban nem igen jut Amerikából e az értékpiaoz voltak az áru változások n volt a hangu szemben a v Franciaország mint a vetése

Franciaország borkészlete. Franciaország készletét kereskedelmi borokban a folyó esztendő elején 16 millió 252,977 hektoliterre becsülték. Tehát annyira, mint amennyi Magyarország háromszázötven négy hektoliterének összege. A múlt esztendő utolsó négy hónapjában 15,2 millió, az elmúlt december hónapban pedig 3,4 millió hl. került ki a francia bortermelők pinczéiből.

A falusi lakosság apadása Franciaországban. Franciaország falusi, illetve mezőgazdasági lakosságának apadásáról újabb bizonyosságot szolgáltat a múlt évben megejtett népszámlálás. Szaporodott általánosságban a lakosság 32 és fogyott 55 départementben. A nagyobb városok leküzdhetetlen vonzóerőt gyakorolnak a falusi lakosságra; meglátszik ez abból, hogy a 30 ezernél több lelket számláló városokban a lakosság öt év alatt 223,072 lélekkel szaporodott. Ez a szaporodás nagyrészt a falusi lakosság beköltözéséből származott. Franciaországban az 500 lélekszámot meg nem haladó községek száma 18,714, 501—2000 lakosa pedig van 14,781 községnek. Ez összesen 33,495 község, vagyis Franciaország községeinek 12/13 része. Azoknak a legkisebb községeknek száma azonban, amelyek lakossága a 400-at meg nem haladja öt év óta, vagyis 1901-től 373-mal

szaporodott, viszont azon községek száma, amelyekben a lélekszám 401—2500 között mozog, 352-vel fogyott. Mivel pedig Franciaországban öt év alatt mindössze harmincz új falu keletkezett, világos, hogy itt ismét a falusi lakosság apadásával állunk szemben. Ezt az igazságot különben a francia hivatalos statisztikai jelentés is megállapítja.

Ki akar kölcsönt? Aki birtokára jelzálogkölcsönt akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez, Budapest, V., Géza-utca 2. szám (saját ház) Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főcélja azonban, hogy a közép- és kisbirtokosok segítségét, ezért kölcsönöket már 300 K.-tól kezdve ad. Aki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhen. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsön körüli teendőt ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 20, 30, 40, 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4 1/2-ös

és 4 1/2-ös záloglevél-kölcsönök ad s a 4 1/2 százalékos kölcsönök egyik módját minden levonás nélkül készpénzben fizeti ki. *Parcellázásoknál* az intézet minden tekintetben segít. Az intézet egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

NYILTÉR.

HUSVÉTRA

jó gyermekeknek a legszebb és legjobb ajándék a PÉTERFY bácsi meséi: ==

„CIGANY MESÉK”
„VIRAG MESÉK”
„SZÉKELY MESÉK”

darabja színes kötésben postai küldéssel együtt **1 KORONA.**

Czím: Péterfy Tamás Budapest, IX. ker., Köztel. s.

Nemzetközi gabonapiacz 1907 márcz. 23-tól 1907 márcz. 27-ig.

	Kelet	Effektív árak										Határidő	Határidős árak					
		Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Budapest		Liverpool	Berlin	Páris	New-York	Chicago	
Buza	26	15.70	16.83	17.50	16.90	23.53	21.54	15.32	13.66	13.30	Május	15.40	16.83	22.34	21.80 ¹	15.32	14.26	
	22	15.70	16.83	17.50	16.90	23.53	21.80	15.36	13.88	13.30	Julius	15.35 ¹	16.35	22.20	22.16	15.53	—	
Rozs	23	13.25	—	14.40	15.10	20.89	17.42	—	—	—	Május	13.40 ¹	—	20.64	16.94	—	—	
	22	13.25	—	14.40	15.10	20.89	17.42	—	—	—	Julius	13.62 ²	—	20.54	17.18 ¹	—	—	
Tengeri	Márczius	23	10.70	—	12. —	13.90	16.82	—	10.64	8.84	9.02	Május	10.56	11.16	15.33	—	10.61	8.81
		22	10.70	—	12. —	13.90	16.82	—	10.74	8.84	9.02	Julius	10.80	11.77	15. —	—	10.54	—
Zab	Május	26	16. —	—	17.30	15.80	22.72	—	—	—	—	Május	15.62	—	20.96	—	—	—
		22	16. —	—	17.30	15.80	22.72	—	—	—	—	Julius	15.60	—	21.20	—	—	—
Árpa	Május	26	13.50	—	17.70	21.54	21.54	—	—	—	—	Május	15.62	—	20.68	—	—	—
		22	13.50	—	16.70	21.54	21.54	—	—	—	—	Julius	15.60	—	20.92	—	—	—

Jegyzet: 1) április, 2) október.

KERESKEDELEM, TOZSDE.

Budapesti gabonatózsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonacsztyálynak tudósítása a „Köztelek” részére.)

Kenyhebbre változott az idő s nohezen bár, de mégis kezd annyira amennyire tavaszodni. Többfelé megkezdtek a vetést és sietnek az elmaradt gazdasági munkálatokkal. Kiadós csapadék több helyen fordult elő és aligha nagyobb árvízveszedelemmel nem jár majd az olvadás. A hegyeken lévő temérdek hó tömeg az esőzés folytán hirtelen kezd olvadni és az árvízveszedelem különösen Szatmárnagygyében jelentkezett nagyobb mérvben. Ha az esőzések nem lesznek nagyméretűek, husvét hetében teljes egészében meg fog indulni a tavaszi vetés munkálata, aminek forszírozása annál inkább kívánatos, mert minél jobban és inkább késünk, annál kisebb lesz a termésünk.

Ami a külföldi időjárás viszonyokat illeti, azok normálisak, átmeneti jellegűek téltől a tavaszra. Az üzleti viszonyokban a külföldi piacokon jelentősebb emóciók nem igen jutottak érvényre. A forgalom eléggé kielégítő. Amerikából érkező hírek szerint a vetések állapota jó, az értékpiacon történt nagy rázkódások kihatással voltak az áruüzlet alakulására is. Az árakban lényegesebb változások nem jutottak érvényre. Angliában nyugodt volt a hangulat, nagyobb hozatalokra várnak, melyekkel szemben a vevők tartózkodó magatartást tanúsítanak. Franciaországban a piacokon erősebb hozatalok, valamint a vetések kielégítő helyzete folytán némileg lanyhább

irányzat következett be. Ezzel szemben a német, különösen a berlini piacon szilárd hangulat jutott érvényre, az időjárás viszonyok aggodalomra adván okot.

Nálunk a forgalom méretei eléggé kielégítők, az irányzat szilárd.

Buzában a malmok élénk vételkedvet tanúsítottak, sajnos a vasuti kocsihiány nagyban megbénítja a forgalmat. Malomsztrájk is készülőben volt, ami azonban csak egyes malmokra szorítkozott, amelyek ennél fogva redukáltabb bevásárlásokat teljesítettek; az ellentétüket sikerült azonban úgy látszik kiegyenlíteni, minek folytán majdnem az összes malmok élénk részt vettek a vásárlásokban. Az impulzust erre főleg a rohamosan emelkedő határidős-árak szolgáltatták, ahol néhány fizetésképtelenségi eset folytán fedezeti vásárlások teljesítettek, amelyek az árak emelkedését vonták maguk után. Az áremelkedés 5—15 fillerre tehető s különösen májusi szállításra történtek jelentősebb üzletkötések.

Rozsban árcsökkenés következett be a hét elején, amit később élénkült vételkedv folytán ismét emelkedés követte, miáltal az árak annyira emelkedtek, hogy az árvesztés behozható volt. A vásárlásban főleg a helyi fogyasztás vett részt, Budapest távolságban 13.20 K.-át jegyez.

Szárpa iránt csekély az érdeklődés és a forgalom szűk korlátok között mozog. Takarmányárpa keresettebb s a fogyasztás szívesen vásárolja. Budapest paritásában 14.— K.-val fizetik.

Zabban szintén szilárd az irányzat. Budapestben szintén tisztaság szerint 15.80—16.40 koronát jegyez.

Tengeriben csekély a forgalom a rossz szállítási viszonyok folytán. Azonnali szállításra való áruért szívesen

figetnek magasabb árakat. A kínálat elég jó, az idő meg- enyhülése folytán nagyobb hajóhozatalok várhatók. Budapest távolságában 10.80 koronát jegyez.

Napijelentés a gabonatózsdéről.

1907 márczius 26.

Izgalmas jelenetek játszódnak le a budapesti tőzsdének mindkét részében. Helyileg elkülönítve ugyan, de az összefüggés érték- és gabonatózsde között ha nem is okszerű, de a játékos egyének azonossága folytán most világosan megállapítható. Az értéktőzsde árcsökkenései a gyengülő spekulánsokat itt a gabonatózsdán is kényszeríti a lebonyolításokra. Az e körül történő fedezések magas árak mellett teljesíthetők, a még mindig tartó kedvezőtlen zord időjárás eladókat tartózkodóvá, vevőket nyugtalanná, idegessé változtatja.

Buzaüzletben 15,000 q. forgalom konstatalható, 15—20 fillér áremelkedés mellett.

Rozs, kapcsolatosan a buzával, szilárd és 13.20 árban a főváros paritásában értékelhető.

Tengeri élénken keresett, 10.80 K.-át jegyez. Tiszavidéki állomásokon eladók 9.80—9.90 K.-át követelnek.

Árpa készletek hiányában emelkedő; e csikknél az irányzatot azon szomorú kilátások stimulálják, melyek az új, leendő termelést hátrálják. A fagyos talaj miatt a legkisebb százalék sem került vetésbe.

Zab utolsó tudósításunkban vázolt, még mindig tartó közlekedési zavarok miatt itt a fővárosban minimális készletek miatt szilárdan tartott árak mellett 16.40 K.-ig kerestetik.

Eladatott:
 Buza Tiszavidéki: 400 mm. 81 k. 16 K. 60 f., 300 mm. 81 k. 16 K. 60 f., 400 mm. 80.5 k. 16 K. 50 f., 200 mm. 80.5 k. 16 K. 40 f., 100 mm. 80 k. 16 K. 50 f., 100 mm. 80 k. 16 K. 40 f., 100 mm. 80 k. 16 K. 30 f., 200 mm. 80 k. 16 K., 140 mm. 79.5 k. 16 K. 30 f., 100 mm. 79.5 k. 16 K. 20 f., 100 mm. 79.5 k. 16 K. 20 f., 200 mm. 81 k. 16 K. 15 f., 100 mm. 79.5 k. 16 K. 15 f., 100 mm. 78.5 k. 15 K. 70 f.
 Fejérmegyei: 250 mm. 77 k. 15 K. 55 f.
 Pestmegyei: 100 mm. 79 k. 16 K., 500 mm. 78 k. 16 K. 10 f., 200 mm. 77 k. 15 K. 50 f., 150 mm. 76.5 k. 15 K. 75 f., 250 mm. 76.3 k. 15 K. 15 f.
 Felsőmagyarországi: 100 mm. 79 k. 15 K. 80 f.
 Bácskai: 100 mm. 78 k. 16 K. 10 f.
 Óbesszei: 4020 mm. 74.4 k. 15 K. 35 f.
 Rozs: 201 mm. 13 K. 20 f., 100 mm. 13 K. 15 f., 100 mm. 13 K. kpf.
 Zab: 150 mm. 16 K. 25 f., 250 mm. 16 K., 100 mm. 15 K. 80 f. kpf.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Buza áprilisra	15.72 K.
Buza októberre	16.50 "
Rozs áprilisra	13.40 "
Rozs októberre	13.84 "
Tengeri májusra	10.74 "
Tengeri júliusra	11.02 "
Zab áprilisra	15.78 "
Zab októberre	14. " "

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca, 1907. márczius hó 26-án. A székesfővárosi vásárgazdaság jelentése a „Köztelek” részére.)
 Felhozott a szokott községekben 101 szekér réti szalma, 13 szekér muhar, 18 szekér zsupszalma, 17 szekér almuszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 3 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna zabosbüköny, köles stb.), 500 zsák szeszka.
 A forgalom igen élénk.

Árak illérekben q-ként a következők: réti szalma 640-850, muhar 760-820, zsupszalma 440-520, almuszalma 340-420, takarmányszalma —, 100 kéve tengeriszár —, egyéb takarmány 500-550, zabosbüköny 700-720, lóhere —, luczerna —, köles —, sarju —, szalmaszeszka 440-480. Összes kocsiszám 160. Összes súly 192 000 kg.

Vetőmagvak ólomzárólása.*

Budapest, 1907. márczius 21.

A budapesti magy. kir. állami vetőmagvizsgáló állomás az 1906-1907. idényben, 1906. évi július hó 1-től a mai napig az alant megnevezett magkereskedőknél és termelőknél a következő vetőmagmennyiségeket ólomzárta:

Ólomzárólató fél	m é t e r m á z s a			
	Luczerna	Lóhere	Egyéb	Összesen
Mauthner Ödön, Budapest	4726	3463	3	8192
M. Mezőg. Szöv. Budapest	2446	3472	309	6227
Haldek Ignác, Budapest	1038	884	86	2008
Szalay Gyula, Budapest	462	682	167	1311
L. P.* közraktári váll., Budapest	239	361	—	600
Beimel és fia, Budapest	367	231	—	598
Frommer A. H. ut. Budapest	276	114	—	390
Wolf Soma Budapest	—	337	—	337
Böhm Sándor, Szeged	229	—	—	229
Aradvárm. Gazd. Egy. Arad	191	11	—	202
Klein Vilmos örök. Temesvár	92	95	—	187
Gruber Zsigmond, Szeged	15	135	—	150
Szemere és György Budapest	77	72	—	149
Lamberger Károly, Budapest	64	61	—	125
Funkelstein József, Arad	115	—	—	115
Szűcs Emil Budapest	11	28	—	39
Radwaner J. L. Budapest	—	6	—	6
Összesen	10348	9925	565	20865

* A hazai mezőgazdaságra káros amerikai hereféle magvakat a magvizsgáló állomás nem ólomzárta.

** Leszámlító és pénzváltó banknak olvasandó L. P.

Szészüzet.

Szállítási iránnyal mellett a szészárak élénk kereslet és gyér kínálat folytán drágábban zártulnak. Elkelt finomított szész adózva 151-151.50 K., adózatlanul 52 K. nagyban, élesztőszész adózva 149-150 korona, adózatlanul 50-51 K. azonnali és márczius-áprilisi szállításra.
 Denaturált szész hordóval együtt nagyban 41 K.-ig kelt el kötésre.
 Mezőgazdasági szészgyárak részéről kontingens nyersszész ab termelő állomás 46-47 K. volt ajánlva élénk vételkedv mellett.
 Eskontingens szész szállít.
 Budapesti kontingens nyersszész ára 46-45.50 K. Bécsi jegyzés 44-44.60 K. kontingens nyersszészért.

Budapesti jegyzés

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszész	46	46.50
Finomított szész adózva	151	152
adózatlan	52	52.50
Élesztőszész adózva	150	151
adózatlan	50.50	51
Nyersszész adózva	149	149.50
Denaturált szész	41	41.50

Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

Liszt, őrlemény és erőtakarmányezikkek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete erőtakarmány-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Liszt. A gabonapiacra uralkodó szilárd irányzat folytán a lisztüzlet is élénkült és a vevőket lisztvételre ösztönözték annál is inkább, mert a fogyasztás is igen jó és a malmoknál — különösen barna fajtákban — nincsenek készletek.

A malmok jegyzéseiket tetemesen emelték és új árakon is költettek iletékek.
 A külföldi forgalom szük mederben folyt. Heti lisztforgalom 133,696 q. volt.

A fővárosi malmok átlagos buzaliszt jegyzései 100 kgr.-ként Budapesten, elegysúly tisztasulyként, zsákosul.

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7
Ar K:	26	25	23.60	22	20.80	20.20	19.40	17.80
			7 1/2	7 3/4	8			
			16	15.40	12.50			

Rozaliszt-árak:

Szám:	O.	O/L.	L.	WR.	II.	II/B.	III.
Ar K:	22.10	21.40	20.60	20	19.10	—	16

A korpaüzlet rendkívül szilárd. Készletek egyáltalában nincsenek és prompt korpa nem kapható.

A többi erőtakarmányezikkek árai a következők voltak Budapesten zsákkal, teljes vagonrakományok vételénél 100 kg.-ként.

Finom korpa prompt szállításra	10.60	10.50
Finom korpa április-májusi szállítás	10.40	10.20
Goromba	10.50	10.30
Ószi finom korpa 1907 szept.-december	9.10	9
goromba 1907	9.40	9.30
Rozskorpa névlegesen	11.80	11.50
Árpa korpa	9.40	9.20
Malomkocoly	12.60	12
Budapesti gyári repcepogácsa (zsáknélkül)	15	14.80
Derby melassze (zsák nélkül)	10	9.80
Szárított moslék	13.70	13.50
Malátacsira	11.60	11.40
Répaszelet	9.40	9.20

Élelmiszerek nagybani árai a központi vásáresarnokban.

Magyar Gazdák Vásáresarnok Ellátó Szövetkezete jelentése. 1907 márczius 26-án.

Husvét előtt a forgalom megélnélt és különösen leélt hársnyok, továbbá füstölt sonka örvend élénk keresletnek. Vaj is jó árakon helyezhető el. Tojás, miután a husvétit szükséglet már fedezettnek látszik, úgy itt, mint a külföldön olcsóbb jegyzéseknek néz elébe.

Mai árak:

Husneműek helybeli marhabús hátulja 70-144 K., eleje 64-124 kor., vidéki és helybeli borju bórben, hosszan mérve, súlylevonás nélkül 100-130 K., helybeli borjuhus 130-140 K., sertéshús szalonnával 124-150 K., lehozott sertés 130-154 K., szalonna friss 148-152 K., szalonna sózott 134-140 korona, szalonna, füstölt 138-144 kor., olvasztani való 146-152 kor., háj 156-160 K., sertésszár 158-160 K., mind métermázsánként. Füstölt-hús (vidéki) kg.-ja 1.40-2 K., hazai sonka 1.60-2.20 K., szálmái 3.80 K.

Vad: óz 0-0 K., szarvas 0-0 K., vaddisznó 0.80-1.00 K. kg.-ként egészben, nyul nagy 0-0 K., nyul stüldő 0-0 K., fogoly 0-0 K., fácán 0-0 K., szalonna 0-0 K., fenyvesmadár 0-0 K., vad rucza 0-0 K. drb.-kint, dämvad 0-0 K. kg.-kint.

Baromfifélék: élős rántani való csirke 2.20-2.80 K., sülti való 2.80-3.80 K., kacsa sovány 0-0 K., kacsa hizott 0-0 K., lud hizott — K., tyúk 3.20-4.40 K., pulyka — K., élős sovány liba — K. páronként. Vágott szépen tisztított baromfi, hizott lud 1.50-1.70 K., hizott rucza 1.60-1.80 korona, hizott pulyka 1.60-1.80 K., levestyúk 1.70-2 K., pulyka sovány 0-0 K. kg.-ként. Poulard 2-3.20 K. darabonként.

Tejtermékek: teavaj (centrifugált) 2.50-2.9 K., II. 2.20-2.40 K., főzövaj (közpült) 1.70-2.10 K., tehénturó 24-36 fill. kg.-ként.

Zöldsgéfélek: burgonya (vagonáru) sárga 5.60-6.20 kor., rózsá 4.50-5 K., fehér 3.60-4 kor., kifi 10-12 K., sárgarépa 0-0 K. petrezselyem — K., vöröshagyma makói 5-5.60 K., vöröshagyma közönséges hazai 2.50-4.50 K., fokhagyma 12-36 K., káposzta 0-0 K. 100 kg.-ként.

Gyümölcsfélék: szőlő fill. kg.-ként. Alma: választott elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathan, Törökbalint, batul stb.) 60-120, másodrendű 40-50, harmadrendű apró áru — K., körte első-, másodrendű — K. mm.-ként. Dió I. — K., dió II. — K. 100 kg.-ként.

Vegyesárak: Bor és szesz italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz 1.0-1.20 fill. kg.-ként. (A szövetkezet — mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vezérképviselője — minden mézértékesítési ügyben is ad felvilágosítást.) Gomba szárított 0-0 K., szappan 60-70 f., lenese (erdélyi) 60-70 K., bab apró 20-26 K., nagyszemű 20-26 K. 100 kg.-ként.
 Tojás: bácskai 76-78 korona, erdélyi apróbb áru 76-78 K. eredeti ládánként (1440 drb).

Hideghus-vásár az Orezi-téri élelmi piacon 1907. év márczius hó 26. (A székesfővárosi vásárgazdaság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 18 árus 29 drb sertést, 1 árus 3 drb stüldőt, 1600 kg. friss húst, 1000 kg. füstölt húst, — kg. szalonnát, 500 kg. hájat.

Videkről és pedig — drb sertést.
 Forgalom közepes. Árak a következők: Friss sertéshús 1 kg. 160-200, stüldőhús 1 kg. 160-192, füstölt sertéshús 1 kg. 176-200, szalonna zsirnak 1 kg. 148-152, füstölt szalonna 1 kg. 180-180, háj 1 kg. 160-160, disznózsír 1 kg. 160-168, kocsonyahús 92-112, füstölt sonka 1 kg. 200-240 fillérig.

Hideghus-vásár a Garai-tér élelmi piacon 1907. év márczius hó 26. (A székesfővárosi vásárgazdaság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 51 árus 36 drb sertést, 10 árus 66 drb stüldőt, 3100 kg. friss húst, 2900 kg. füstölt húst, 500 kg. szalonnát, 400 kg. hájat.

Videkről és pedig összesen 36 drb sertést.
 Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertéshús 1 kg. 140-220, 1 q 140-142 K., stüldőhús 1 kg. 152-180, füstölt sertéshús 1 kg. 180-220, szalonna zsirnak 1 kg. 148-152, füstölt szalonna 1 kg. 160-200, háj 1 kg. 152-160, disznózsír 1 kg. 164-168, kocsonyahús 1 kg. 90-100, füstölt sonka 1 kg. 200-240 fillérig.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertéshizláló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

(Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 4/0 levonással vevő javára értendő.)

Fiatal nehéz	320 kg. felüli súly	149-150 fillérig
„ közép	250-320 kg.	149-150 „
„ könnyű	250 kg.-ig	149-150 „
Szerbiai nehéz	260 kg. felüli	fillérig
„ közép	240-260 kg.	—
„ könnyű	240 kg. terjedő súlyban	—
Öreg nehéz	(páronként 400 kg. felül	fillérig

Iránnyat: igen csöndes.

Szerkesztői üzenetek.

S. J. Szendrő. Bádoglemezek, zsákok és a többi lezáráshoz valószínűleg azért alkalmazatlanok, mivel azok olcsóbbak. Közlelbit nem tudunk rólok. Ialán a Mezőgazdák Szövetkezete adhat felvilágosítást.

Sch. A. Komádi. Kérdésére lapunk 24. sz. „Levél-szekerény” rovatában a 262. sz. feleletben talál felvilágosítást.

Sch. B. Tótvízsony. Kérdése teljesen magánügy és miután az már a bíróság előtt van, nem akarjuk véleménynyilvánításunkkal sem az ön ügyvédjét, sem a bíróságot befolyásolni. Tetszett volna a pör megindítása előtt hozzánk fordulni tanácsért, akkor sok kellemetlenségnek elejét vehette volna.

Z. E. Sopron. Miután az összes hazai felsőbb gazdasági tanintézetek akadémiákká szerveztettek át és már e f. tanév kezdetétől fogva csak középiskolai érettségi bizonyítvány alapján vétetnek föl rendes hallgatók, az ön gyámoltját 8 polgári iskolai bizonyítvánnyal még rendkívüli hallgatónak sem veszik fel. A földmívelésügyi miniszter erre vonatkozó rendelkezését lapunk 1906. évi 69. számában ismertettük, amelyet, mint hiányzó számot, az OMGE. tagjainak, valamint a lap előfizetőinek díjtalanul, a nem előfizetőeknek pedig 40 fillér előleges beküldése után küld meg lapunk kiadóhivatala.

F. L. Kurittyan. Kassán az irdi tenyészbikavásár április hó 4-5-én tartatik meg.

S. I. N.-Homokos. A pécsi hiállítás május 15-én kezdődik. A részletes programot annak idején közölni fogjuk.

W. E. Kula. A karbolineumot illetőleg a czikkíróhoz, Drassó, u. p. Koneza tessék fordulni felvilágosításért. A répamagból pedig tessék langyos vízben áztatva, 100 szemet ládába áltelve enyhén meleg napos helyen csirázni, hogy biztos meggyőződést szerezhesen annak csirázóképességéről.

TAKARMÁNYRÉPAMAGOK
ÚJ IRÁNYELYEK SZERINT TENYÉSZTVE.
WOHANKA-FÉLE JAVITOTT

ECKENDORFI, MAM MUTH, OBERNDORFI
TENYÉSZTÉSE VEGETÁRIUM ALAPJÁN.
NAGY TÁPANYAG-TARTALOM és TÖMEGTERMELÉS
~ SZAVATOLÁS MELLETT ~
WOHANKA és TÁRS BUDAPEST,
V. VÁCI-KÖRÚT 76.

A ki — eddig **kihasználatlan** — mély fekvésű földeket **hasznathatóvá** kíván tenni, a ki aránylag **kis költséggel és csekély fáradsággal nagy jövedelmet** akar produkálni, a ki a szegény nép jóléte érdekében a kosárfonó házi-iparnak vidéken is lendületet óhajt adni, ültessen az **nemes kosárfüzet**, melyből dugványokkal — fajokban gazdag telepéről — **jutányos áron** és szívesen szolgál

„IRMA nemes füztelep“

kezelősege, **Galgócz** (Nyitra megye).

Együttal kész **bármikor és bármennyi** prima kosárvesszőt, hántott állapotban, **a legmagasabb áron** megvenni. 6211

Dr. Bernolák Károly

szepesharaszti gazdasága előjegyzést elfogad:

1907. őszén szállítandó

friz kosokra és juhokra.

Aránylatot levélben küld.

F. év szeptember hó elején szállítandó **hatsoros Heinrich-féle rozsa**, mely 1905-ben 21-szeres, 1906-ban 19-szeres termést adott. A rozsa ára: 100 kg-kint brutto netto helyett ab Markusfalu állomás 30 korona. Rendelésnél féltérték előlegként beküldendő.

Megrendeléseket: **Dr. BERNOLÁK KAROLY, KASSA, FŐ-UTCZA 96. SZÁM** oltmre kérünk. 6057

Átadó birtokbérlet.

Bérlő, ki távolabb fekvő vármegyében birtokot vásárolt, átadná 12 évre szóló hasznóbérleti szerződését. Egy szépen rendezett 650 holdas, nagyon jól termő birtok. A szántó 500 hold mind prima, a legelője híres hízoló legelő és be van kerítve, kutakkal, delelőkkel ellátva, 50 hold a kaszáló. A birtokon van 10 hold, nagy jövedelmet hajtó gyümölcsös, illetve zöldséges kert jól bekerítve és benne kényelmes, szép, nagy lakás; van 20 kat. hold dohányengedély és el van látva: a fatuban bőségesen és jó épületekből álló tanyával, bőséges számu és jó cselédekkel és dohányosokkal, feltétlenül megbízható aratási szerződéssel, őszi leszántással és 250 hold vetéssel; ezen kívül lóherés és luczernásokkal, trágázással, újig elegendő széna és több szalmával, gazdag élő és holt instruktóval stb. stb. Az átvételhez (beleértve az adott óvadékot és az eddig kifizetett hasznóbért stb.) összesen 30,000 forint szükséges. Tárgyalni lehet a helyszíni megbízottal

6317

Kecskés Gyulával, Érkörös Szilágy vármegye.

GÖZEKE
Acetylen-lámpák.

Éjjeli szántásoknál **gözekekre** különösen alkalmasak, mert nap-pali fényt adnak.

Automobil-lámpák.

Kézi, kocsis, spritzbogen-, pózna-, asztali, udvari-, kerti, istálló-

Acetylen-lámpák.

BÁRDI JÓZSEF

Budapest, VI., Mozsár-utca 9. sz.,
 Fővárosi Orfeum mellett.

Telefon 4100. Sürgőnyezim: Pneumatic.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Mindennemű műtrágyák

(kartelen kívül) u. m.:

superphosphát, thomassalak, chilisalétrom, kainit, kálisó, valamint az **összes erőtápanyagok legolcsóbban** beszerezhetők a

MEZŐGAZDASÁGI ÁRUHITELBANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL

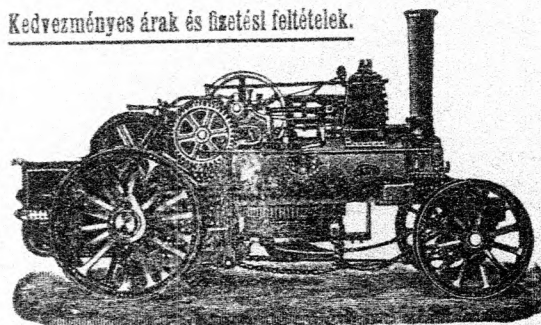
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCZA 5. SZÁM

Bankosztály: előnyös feltételek mellett nyújt mezőgazdáknek személyi hiteli kölcsönöket kezes nélkül.

Boroszló Budapest

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák

Kedvezményes árak és fizetési feltételek.

Teljes gözeke-készleteket és gőz-utihengereket
 legtökéletesebb kivitelben szállít

6029

KEMNA J. gözeke- és gépgyár
 Budapest, IV., Kossuth-Lajos-utca 8.

PÁLYÁZAT.

A Nyugat-Magyarországi Földmívelők Gazdasági Egyesületénél megüresedő

segéd-titkári állásra,

mely havi 120 korona fizetéssel van egybekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állásra pályázhatnak magyaróvári gazdasági akadémiát vagy valamely hazai gazdasági tanintézetet végzett gazdák, kik a magyar nyelven kívül a németet is szóban és írásban teljesen bírják.

A pályázati kérvények a Nyugat-Magyarországi Gazdasági Egyesület elnökségéhez intézve, annak titkári hivatalához czimezve, Szombathely, Király-utca 19 szám alatt nyújtandók be folyó évi április hó 15-ig.

Az állás legkésőbb f. évi május hó 1-én foglalandó el.

Az elnökség.

Eredeti orosz

pernai lenmag

vetési czélokra kapható a

„Mezőgazdasági Ipar - Részvénytársaság”-nál
Budapesten, V., Béla-u. 5. sz. Telefon 39-92.

6309

Benzinmotoros lokomobílok!

Motoros cséplő-készletek!

Honai gyártmány! Honai gyártmány!

Nyersolaj- és szivógáz-motorok!

Gazdasági gépek, malom- és villanyvilágítási-berendezések saját gyárunkban üzemben láthatók!

Üzemköltség óránként és lóerőnként kb. 2 fillér!

Helyhez kötött (stabil) motorok minden üzemhez!

Kedvező fizetési feltételek!

Arjegyüket ingyen küld

Zámborszky és Társai

szab. önműködő motor favágó gépgyár B. T.

Budapest, V., Vigszinház-utca 3. sz.

NINCS TÖBBÉ BÜZI!

A BONODOR folyadék a legbüzősebb árnyékszék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. Elegysulya 5 kg. csomag bérmentve 7-50 K. (Elegendő 1 évre) 1 kg. próbacsomag 2-50 K. csomagolással, szállítás nélkül. Szétküldés készpénzért vagy utánvétellel. Vezérképviselő: 6251

Fodor Ferencz, Budapest,

Kisfaludy-utca 40. — Számos elismerő levél.

Fiedler János

lenfonógyára

Komárom.

vesz

nyers lenkórót

szál-nyeréshez, valamint kaszált és géppel csépeelt lenszalmát,

tetszés szerinti mennyiségben és elad eredeti (pernai)

orosz lenmagot.

A vadon termő gyógynövények,

valamint a gazdasági melléktermékek győgszertári értékesítésének rövid ismertetése. —

Írta: PÁTER BÉLA

kolozsvári gazdas. akad. tanára.

Szerző, ezen 59 ábrával ellátott könyvében részletesen ismerteti a hazánkban vadon termő gyógynövényeket és hasznos utalgazításokkal szolgál azok szedése, szárítása, csomagolása és értékesítése iránt.

Bolti ára vászonkötésben 5. — kor. Az OMGE. tagjai és a „Köztelek” előfizetői számára 4. — korona.

Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

A hol kalapjaink nem kaphatók, kérje legújabb nagy képes arjegyűnköt.

Josef Pichler & Söhne
os. és kir. udv. kalapgyárosok
Graz, Károlystrasse. 6276

Gyümölcs- és egyéb fák

vadonczek, rózsá- és fűzesszöböl nagy készlet. Gleditschia 2-3 éves ezre 8 kor., II. rendű 1 éves ezre 5 kor. Arjegyűk ingyen és bérmentve. 6318

„Gyümölcsészetről”, Baja.

Bogdány Lajos mérnök

Budapest, X, Delej-utca 25. sz. (Tisztviselőtelep)

Műszaki tanácsadó a mezőgazdasági ipar minden ágában 6079

Különlegesség: Szeszgyári berendezések. Len- és kenderfeldolgozó telepek. Conservgyári berendezések. Szeszgyárak korszerű átalakítását a legjutányosabban elvállalja.

Mezőgazdasági kereskedelemtan.

Írta: KROLOPP HUGO.

Ezen, mezőgazdasági szakirodalmunkban hiányt pótló mű hivatva van arra, hogy a gyakorlati gazdát a gazdasági termények és termékek beszerzési és értékesítési módjaival megismertesse.

Bolti ára 10. — kor. Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

LEGYEK

konyhából, kamrából, mézszárszékéből, istállóból, vágóhidról biztosan elűzhetnek, ha a falakat

Légy-Bonodorrall

meszöljük. Legjobb már kora tavasszal. Egy kg. elegendő 25 m² méter falnak, 5 kg. leírással 6 kor. frankó, utánvétellel. Megrendelhető FODOR FERENCZ-nél, Budapest, VIII. ker., Kisfaludy-u. 40. — Számos elismerőlevél. 6252

Magyar nők szakácskönyve

Saját tapasztalatai után összegyűjtötte és szerkesztette

Szopori Nagy Jolán

Ára 4 kor.

Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

Burgonya.

Magyar kincs, kiváló bőtermő, vetési és étkezési czélra igen alkalmas, nagyobb mennyiségben.

Strasser Jónásnál, Keesege-pusztán, posta T. Tamási kapható. 514

A szőlőtöke helyes metszése

és annak okszerű nyári kezelése

Írta és rajzokkal ellátta: Saary Ákos

1 kor. 50 fillér előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

15 millió

ákác-csemete

1000 db minőség szerint 2 koronától 30 koronáig. Gömb, vörösvirágú és közönséges sorfa ákác, 1 db 60 fillértől feljebb.

5 millió Glaedita

1000 db 5 koronától 30 koronáig. Kiválóan szép vadgesztenyefa, 1 darab 1 korona. Mindennemű gyümölcs, diszfa, erdei csemete és fajbaromfi.

Részletes képes arjegyűket kívánatra bérmentve küld gróf Batthyány-féle uradalmi intézőség Csendlak, posta Vas-Ferenczfalva. 6319

Szőlőművelés és borkészítés alapjai. Írta: Szilágyi János. 8 kor. 20 fill. előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

Vétel

Loherét és nyuliszapukat eladó. Luczerna-magot veszek. Búntakat végig ár 4. mennyiség előlegelet alatti ezre kerek. Fel-senburg Ódán, Balassa-Gyarmat. 619

MÉZET

veszek készpénzért minden mennyiségben Schwarz, Budapest, Baross-tér 4. 405

Bérlet

800—1500 holdas lakóházra alkalmas új épületekkel ellátott bérletet keresek magam részére vasúthoz közel, melletti átvételre. Cím: Budapest, Rókk-Szilárd-utca 23/a I. 2. 408

400—600 m. holdas, községi lakóházra alkalmas bérletet keresek, lehetőleg Dunánál hosszabb időre, 6 zt, esetleg jövő tavaszi átvételre, vasúthoz közel. Jó utiak és kelő gazdasági épületekkel. Ajánlatokat csak kereszvény tulajdonosoktól kérek. Cím a kiadóhivatalban. Köszönettel kizárva. 444

200—250 magyar hold kiserő kertészkerttel, 1907. évi október 1-én, esetleg azonnali átvételre. Lehetőleg magyar vidéken, vasút mentén, város közelében, megfelelő épületekkel és bérlet lakkal. Cím a kiadóhivatalban 508

Keresek 1908. évi esed átvételre 10 mi. földet, silk, vasút mellett, elegendő gazdasági épületekkel ellátott, 10 000—1500 kat. holdas bérletet. Közvetlen kérésnek kizárva. Ajánlatokat kérem „jó bérlet” jellegű alatt a lap kiadóhivatalába küldeni. 487

Keresetek: 800—1000 mh holdig megvételre. Somogy, Zala, Vas megyékben, Péter és Pétermezőre. Cím a kiadóhivatalba. Közre 16k kizárva. 385

Ponyvák

és ZSAKOK a legjobb kivitelben, valamint mindennemű javításokat pontosan és gyorsan szállít az

Első magyar villanyerőre berendezett zsák- és ponyvavarró- és javító-vállalat Budapest, V., Sziget-utca 9.

Különös figyelembe ajánljuk pokróczainkat, vízmentes ponyvával bélelve, valamint abrakos tarisznyákat. Arjegyűk, minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. 6215 Telefon 30—95.

Répa- mag

óvári, oberndorfi,
eckendorfi javított
óriás

Prairie

királyné és

Székely

tengeri

Karós és törpe

babok

Gyorsfejlődésű

Magyar

bikák

Poland-china kan

malaczkok

Pekingi gácsérok

Orpington kakasok

lámpanelküli

Költőgépek

Pekingi kaesa-, emdeni

lud-, fehér és fekete

Orpington-

tojásokra

előjegyzést elfogad

Teleki Arvéd gróf

drassói uradalmi

intézősége, u. p.

Koncza.

Hámozva vagy csávázva és szárítva

a mi Linhart és
Rázsótanárok szerint
**jobb mint
impregnálva.**

Tökmag. Sok éven át általam
kiválóan alkalmas, előző. **Me-
gyar kincs** waggontelepek-
ben 4-50 K. **Róssa** waggon-
telepekben 4-50 K. mm-ként
vevő zsekkjában Formákezege
vasutállomásán állítva. Kisebb
lételekben 50 fillérrel drágább.
Cím: Hólig Mór Formá-
puszta, u. p. Tolna-Tamási. 70

Burgonya. Vetési és ékezési
kiválóan alkalmas, előző. **Me-
gyar kincs** waggontelepek-
ben 4-50 K. **Róssa** waggon-
telepekben 4-50 K. mm-ként
vevő zsekkjában Formákezege
vasutállomásán állítva. Kisebb
lételekben 50 fillérrel drágább.
Cím: Hólig Mór Formá-
puszta, u. p. Tolna-Tamási. 70

Cseplő-garnitúra kiváló kar-
ban, haladó és miati
előző és pélig: 1. Ramones
& Co. 8 Mersjű garnitúra. 2.
Clayton és Shuttworth-féle 8
lóerjű garnitúra. 3. „Gnom”
benzinmotor, Clayton és Shutt-
worth garnitúra 8 lóerjű
cseplővel. 4. „Gnom” benzin-
motor Clayton és Shuttworth-
féle 8 lóerjű cseplővel. 5.
Clayton és Shuttworth-féle 8
lóerjű garnitúra. 6. Clayton
és Shuttworth-féle magánjáró
új garnitúra. Eladó még egy
Hoffner és Schrantz-féle új
hercejtű és egy új esz-
tergáspad. Felvilágosítást ad
Dr. Kuntzer Gyuláné, Dobro-
cszenben, Telek-utca 94. 834

Gyümölcs- és rózsafák, kiváló
fajok, egészséges
ssep példányok, 3-4 éves ne-
velések, alma 60, körte 80,
cseresznye 60 fillérrel. Magas
törzsű rózsák, világosított nemes
fajok 80 fillérrel. Tisztító-órák
Kunenspuszta, Nemesmagyari,
Vas m. 519

Mautner magból 60-70 cm.
maga: **akác esz-
mész,** ezenkívül 6 korona,
előzőnek legalkalmasabb
előző-csémé, ezenkívül
8 korona. 2 éves erősebb, 1 m.
magas akác eszmete, ezen-
kívül 10 koronáért kapható
tavasz kiültetésre nagyobb
mennyiségben is díjmentes jó
csomagolás mellett, helybéli
vasuton felszáva előzőtől:
Dobrocska-Gyuláné Tisz-
lók, Szabolcs megye. 338

„Lapusnyaki”
magtengeri 100
kilonként 16 kor., válogatott
előző közepéről morzsolva 24
kor., ugyanilyen 10 q. felhí-
rendre 20 kor. Típusú szeme
nemcsak kiváló kiváló takar-
mány, hanem csomogának is
pompás főve. Levő dús szára
máddé. Mult évi átletérmése
felesmirelése mellett 2958 kiló
szem. 100 kiló áras 840 kiló
szemet ad. Cseplővel László
László gazdasága Lapusnyak,
posta Hunyad-Dobra. 499

Hegyvidéki nyulzapuka
55 forintért
vasutállomáshoz szállítva
kapható: Feisenburg
Ódonné, Balassagyarmat.
558

**30 vagy 15 holdas szőlő-
gazdaságot,** mely
vasut mentén városunk ezé én
fekszik, igen előző feltételek
melletti eladom: Feisenburg
Ódon, Balassagyarmat. 559

Akác eszmete egy éves 1.
7 koronáért. 8 kor., II. oszt.
7 koronáért. Jéggyára 1 yá 12
koronáért 3 m. magas dárabon-
ként 80 fillér va-utához állítva
előző Görögziállítás, Szabolcs
vármegye, Liptay Jenőné. 613

Luczfenyő 600-800 darab,
120-180 cm. ma-
gas, a fűszentmihályi állo-
másra szállítva darabonként 80
fillérért előző Gógh Győzőné,
Büdszentmihályon. 553

Tökmag. Indiai mammut
kijája 3 kor. Szabó
Lajos lelkész, Apostag. 559

Kitűnő minőségű, még sze-
szel úgy egészségre
mint nagyra valóra,
tojásnyágra, fehérbélit úgy
ékezési mint gyári célokra
alkalmas. Igymenlesen telett
alkalmas burgonya előző. Paszta-
Forma, posta Csákvár. Az
intézőség. 555

Ötven máza gondosan mor-
szolt és tisztított fej-
társa. Izen bőtermő, korin bé-
45 előző tengeri vevő szá-
kijában, helyi állomás 15
koronáért előző. Kisebb léte-
lekben egy koronával drágább.
Börgazdaság, Szabadkésállás. 514

Tarkabab aratóknak és esz-
metélő moharmag utolsó 40
termőit vetőmagnak legelő-
nyo-abban beszerezhető. Klein
Ferenz és fia előzőnél Buda-
pest, VI., Andrásy-ut 64. 612

Ajánlok tisztán kirostát ta-
1-200 zabbal mázánként a
vevő zsekkjában Kijája. En-
hegy állomáson 18 koronáért.
Schilling József birtokos
Kijáján, Arad megye. 638

Birtokeladás. Néhány Kijája
től képző ráro-mulyadi
nemes birtok, vasuthoz ne-
gyedőrányra, kastély és gar-
dasági épületekkel előző. All
120 □ 801 hold szántó föld,
306 hold ipolyáságrát, 902 hold
erdő, vágható esz és tölgyes,
179 hold legelő és 12 hold be-
telek. A birtokban van kőbá-
nya faszén, a Kijája épület-
kivel. Szarvasvize-forrás fürdő-
teleppel és vízjog két vízma-
lommal. Közvetítő kiskeresé-
vel előzőhetni Rittinger
József végrendeleti végrehaj-
tónál Loosonon. 651

Teljesen rendezett birtok!
Az ország délny-
gati részén, vasut és megye-
előkhelye mellett, 890 magyar
holdból álló, jól kezelt és fel-
szerelt birtok ózi, eszter-
tavasz vetéssel, 416 és holt
előzőléssel együtt 780,000
forintért előző. A vételár egy-
része 40% kos bankkölcsön a
birtokon maradhat. Szép nagy
előző, park, kastély, gyár-
rágással, veteményes kert,
gyümölcsös, fürdőhely, nagy
előzőhely ház és gyümölcsös-
elő, jövedelmű vad-essz-
telep, vágható 100 éves erdő,
szőlővel épült gazdasági épü-
letek. Bővebbet osszki íromly
előzőnek. Cím a kiadóhivatal
ban. 637

Rózsaburgonya vetőmagnak
előző 100
kilonként 4 kor-ért Schwarz
Zsigmondnál, Marosillyén. 635

**Lóherét és nyulzapukát el-
adok.** Luczernamagot
veveek. Mintakát vége 4r- és
mennyiségjelöléssel alatti
előzőre kérek: Feisenburg
Ódon, Balassagyarmat. 640

Cseplőgép, 8-as, M.V. gyárt-
Dobrocska, mány, kb. 8 éves,
előzőtalan állapotban,
minden hozzátartozóval
együtt 400 koronáért előző.
Megtérítést Kijája Vilmosnál
Türkén, hol többet előző-
gostás kapható. 641

Burgonya, lehetőleg Prof.
Mascher vagy
Magnum Bonum vevő 100 mé-
terméssé a Hedzli uradalom
intézősége, u. posta Mecsola,
Bereg m. 651

Csicsókamagot szállítok
rögtön ren-
delés mellett franco hajó-vagy
vasutállomá Tittel, csak néh-
kül 5 koronáért 100 kgr.-kint.
Mol ár Ferenz, Tittel. 653

Eladó gép, hengerek és hengerek. H-
gerek új, Ganz és Tarsa-féle
gyártmány Nr. 2: gőzturbina
ca. 3 lóerjű és kétfel- felial-
elő; hengerek: 5 db 548x220,
4 db 475x220. Molár Ferenz,
Tittel. 654

Eladó kiváló szép tisztí-
tott és arankamen-
tességeért szavatolt
luczernamag
mm-ként 126 koronáért,
első utántermésű, kézzel
morzolt **alcuthi**
vetőmagtengeri
14 koronáért mm-ként.
Gyapárosi gazdaság, u. p.
Mező-Peterd, Bihar m. 496

HALDEK

magnagykereskedése
Budapest
VII., Károly-körut 9.

Ajánl rendkívül ju-
tányosan északnémet,
magas csiraképeességű,
szavatolt fajazonos

eckendorfi répamagot

kiváló tisztaságú és mi-
nőségű

tavaszbükkönyt

máslak-remetei és öt-
venesi állomásokról,

tavaszbuzát

(a veszprémi káptalan
termése),

csillagfürtöt

fehéret és kéket,

csibehurt

apró- és nagyszeműt,
arankamentességre
előzmárolt

lc herét és luczernát

s egyéb tavasz vetésre
szolgáló

takarmanymagvakat.

KELTETOGEPEK
díjazott próbára. Keltető-
gépek a legjobbak és legol-
csobbak. Keltetőgépek sok
száz kilnő bizonyítvány és
ajánlatok egész Ausztria és
Magyarországból, melyek bár-
kinek díjazottul megküldetnek.
Keltetőgépek tyak, libe-
fogoly, fozán- és kacsatöl-
sokhoz. Keltetőgépek rész-
előzőtáras. Keltetőgépek
szabadalmazva Ausztria és
Magyarországból. — Egyedül
készítők G. Mücke, Reisen-
berg 22. szám, bei Wien —
Ezen szakmában egyedül gyár.

Stadel-Torkos
földméről-taliga
kapható
Stadel gépgyárban, Gy

Kállai Lajos motorgyárában
Budapest, VI., Gyár-utca 50. szám.
a legkiválóbb benzincsomobil- és cseplőgépek
kaphatók.
Teljes
jótállás ki-
tűnő esz-
tészert.
Ezen motorokat minden gada használat engedély nél-
kül maga kezelheti szakszafedele házak között is.
Kállai Lajos motoreszplőkészletet
kiváló sikerrel működnek az ország
minden részében, többek között:
Báro Kemény József urnál Maros-Németi,
Zeykfalvi Zeyk Dániel v. főisp. urnál Nagy-Bányad.
Olcsó árak vételekre.
Arjogyák tervező.

Baromfitenyésztők Lapja

a Baromfitenyésztők Országos Egyesüle-
tének hivatalos közlönye, a legjobb és leg-
elő-rejdebbs baromfitenyésztési szaklap.
Mindentenyésztőre nélkülözhetetlen. Hir-
detésekre a legalkalmasabb. Előzőzetési ára,
mint az egyesület tagsági díja 8 K. egy
évre. Olcsó hirdetési díjak. Szerkesztőség
és kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut
25. Köztelek, I. emelet 10. szám. 6147

Eladó

Löwy Ernő nagytétényi gazda-
ságában olcsó áron

800 darab nemes fajú alma-	
150 " " " körte- és	
40 " " " szilva-fa	

és a gazdaság intézőségénél
megrendelhető. 6318

Élőkerítés.

Gleditschia, élősvény.
Bármily talajban gyorsan fejlődik, sürű, nagy
tövisével embernek és bármily állatnak ellentáll, ki-
tart 70-80 évig, nevelhető oly sürűn, hogy apró
csirke, malacz stb. sem mehet át; ez a legolcsóbb
előzőkő áthatatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy
egész május közepéig a legjobb eredményt elő-
térhető, mert a csemeték felásva jeges pinczében tar-
tatnak. Ezer darab 12 korona, rendszeren ültetve 50
méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési
képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek
előkerítés nem felel meg, szállíthatok **szöronyszö-
vetet,** a legelőzetesebb gyártmányt, olcsón 100,
150 és 200 centiméter széleset.

Szőlőlugas
minden háznak legeszebb dísz,
egy gyűjtemény 8 fajból 20-16,
egy 15 2-300 forint terem.

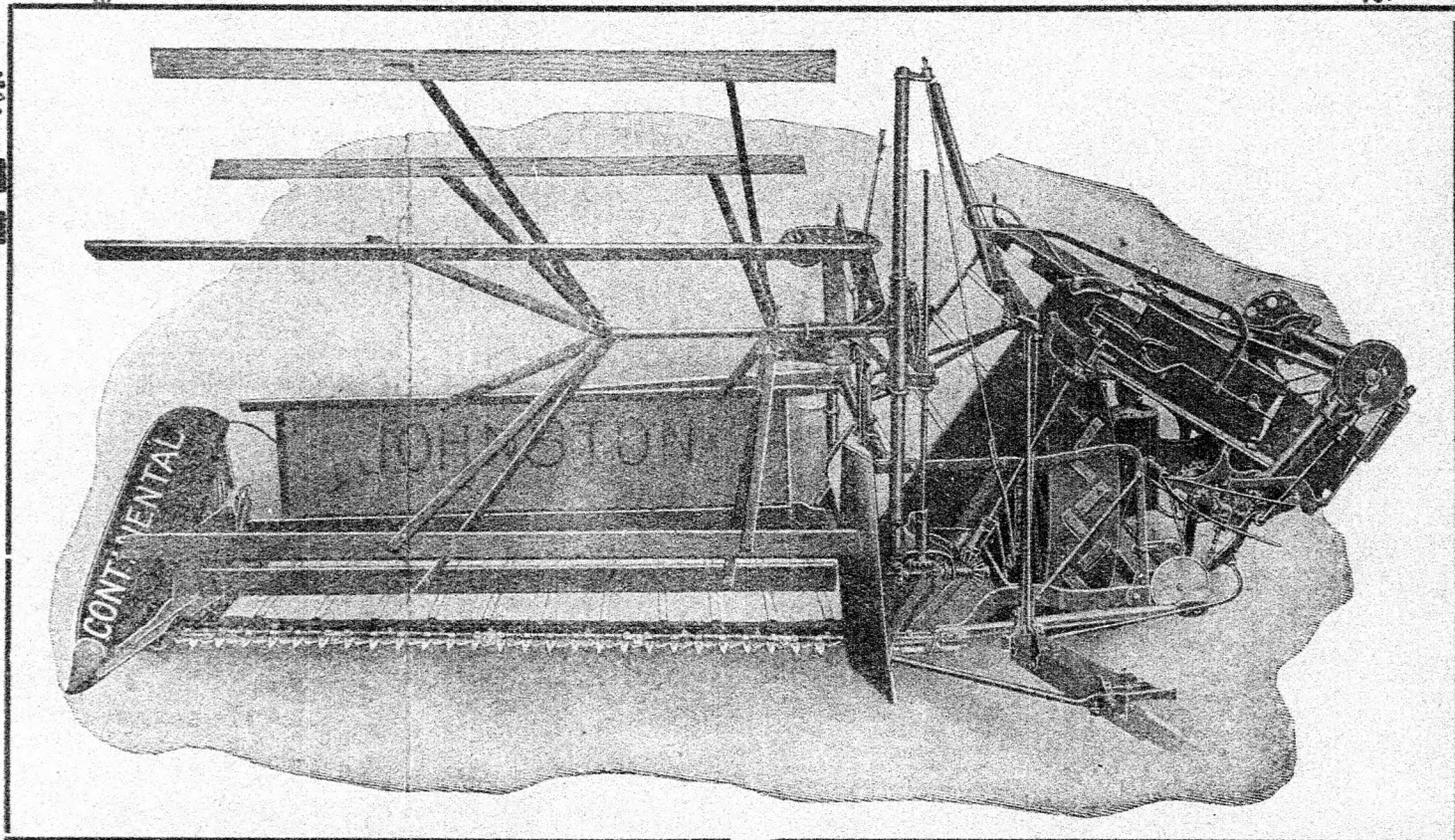
Szőlőoltványok
táblás ültetések és hiányos pótlá-
sásra, 60 legkiválóbb bor- és
csemegé faj, szigorúan váloga-
tott, tökéletes forradású és fa-
hinta, duggyökert példányok.

Delaware
sima vevő, minden szál mer-
fa ad csak az a legeszebb
faj, melyből én 13 év alatt 40
holdat ültettem 35 hektót terem hozaként, bora édes, erős,
olcsó, permittenszi nem kell és kezdőnek semmi tudomány
nem kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző.
Bővebb leírást és KÉPES ÁRJEGLÉKET tanul-
ságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoz-
tatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GABOR szőlőmagbirtokos, NAGY-KÁGYA
Levelezés minden nyelven. 6362

A The Johnston Harvester Co.

legmodernebb amerikai speciális aratógépgyár, mely a magyarországi használatra szánt gépeket teljesen a hazai viszonyokra alkalmazva készíti.

JOHNSTON kévekötő aratógépek marokrakó aratógépek fűkaszálók szénaforgatók és gyűjtő-

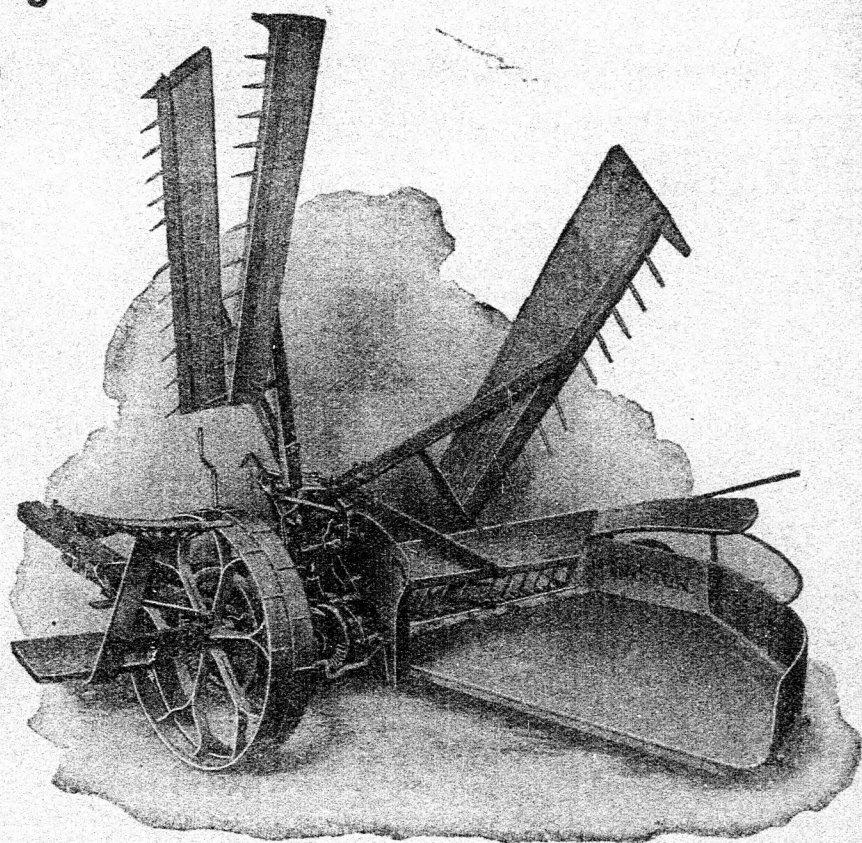
gépek a legtökéletesebb szerkezetű, legkönnyebb kezelésű és legmegbízhatóbb munkateljesítésű e nemű gyártmányok a világon.

A „JOHNSTON“ aratógépek dőlő gabonában is jó munkát végeznek.

Az 1906-iki idényben 1600 „JOHNSTON“ gép talált Magyarországon legelőkelőbb uradalmi körében elhelyezésre; az 1907-re már eddig is beérkezett több száz darabra szóló utánrendelés a „JOHNSTON“-gépek birtokosainak megelégedését minden dicséretnél meggyőzőbben bizonyítja.

VEZÉRKÉPVISELET ÉS FŐRAKTÁR

Melichár Ferencz Bächer Rudolf
Budapest, VI., Nagymező-utca 68. szám.

Hírde
mind
A

Be

Botó

Gazdas
nyl Er
uradalm
állás var
betöltés
késpénz
kás, vilá
tással. F
sőbb g
tegaláb
fiatal es
beszélők
Sajátkez
nyok és
a Vajnak
hivatal
Vajszkák

Nőtlen
Bretesse
16. Bie
ajánlatok
küldetne
ség, u. p

Földm
latal b
5-iki bel
16s 40 k
Alánlat
latokkal
estmen
kéretnek

Uraság
vidékre.
galmas
15-én. A
16s Lap
dendők.
teljes el

Kerest
ki toj
végzet
uradalom
volt.
szerint.
sza
nyitván
Csurgó
mogy-O

A gróf
A urad
teik eg
dasági
teiligen
pénz, is
bél áll
felvoend
előbbi b
sáson
katonái
3. hogy
legyen
nál no
tunliáná
fordulja
a gasda
várs, n
nyalk n
tát és a

Ala

Intéző
83 éves
gazda
május
egy 20
ságot
jártas
ég-áll
ségi sz
kádóhi

Intéző
gazdas
sen jár
gyerme
ves m
Budape
14., I. 8

Fiatalk
gyóbt
rezo.
keres.
sek
kindó

Ispáni
20 évi
lati
Orsime

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásonként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom termékei, továbbá állást keresők és adók hirdetésményei vétetnek fel e kedvezményes rovatban és árban.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a hirdető ezim-nek kitételével közölünk. Kis Hirdetéseket előre fizetendők.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Betöltendő állás

Gazdasági segédkezési állás. Gróf Szechenyi Emilié vajtska-bógyáni uradalomban egy segédkezési állás van üresedésben azonnali betöltésre. Fize és 400 korona közsépen, ingyen ellátás, lakás, világítás, fűtés és takarítással. Feladatának a földművelésügyi tanintézetet legelőbb jó sikerrel végzett fiatal emberek, több nyelvet beszélők előnyben részesülnek. Sajátkezűleg írt folyamóvonalnyok és bizonyítványmásokokat a Vajtskat uradalmi vizitortól hivatali cztare kiadendik. Vajtskára, Hécsomogy. 573

Nőtlen kuloárt, segédkezést keresek 80 kor. havi fizetéssel, lakás, fűtés, világítás. Bizonyítványmásokokat és ajánlatok, melyek vissza nem küldetnek, Kuruuzi bérgeadság, u. p. Vokány, Baranya m. 417

Földmives-iskolát végzett, több év gyakorlati bíró írrok, 1907 Április 5-iki belépésre kerestetik. Fize 40 korona és teljes ellátás. Ajánlatok bizonyítványmásokokkal. Munka bérnökség címen Merke, u. p. Nemesvöd körzetek. 505

Urasági inas, nőtlen, ki vasárnapi és szombatnapon szabad. Az illető józan, szorgalmas legyen. Belépés 4 pr, 15-én. Ajánlatok Keczer Miklós Laplapotak, Sáros m. küldendők. Fize 30 K. teljes ellátás. 525

Keresetűk egy nő, kis családdal, tehén- és szarvasmarha-tenyésztésben részt vesz. A gazdasági tanintézetet végzett, és nyelvi minőségben már uradalomban szolgálatban is volt. Fize és megállapodás szerint. Ajánlatok, vizitort nem adandó bizonyítványmásokokkal együtt a Csurgói Főbörzsehez. Csomogy-Csurgóra intésendők. 548

A gróf Esterházy-féle osákvári uradalomba írroknek felvételt egy akadémiát vagy gazdasági tanintézetet végzett intelligens úrnő 1000 K. kérésépen, 18 m. hasábn és lakásból álló javadalmával. A felvevőnő kívánatos: 1. Mielőbbi belépés, 2. hogy a sorozáson vagy az önkéntességi katonai szolgálaton túl legyen, 3. hogy kedve és képessége legyen a gróf földművelésügyi tanintézetben néhány nagyobb tárgyat tanultára. Pályázni ohajtók forduljanak egyelőre levélben a gazdasági hivatalhoz Csákvárra, mellékelve bizonyítványok nem hitelesített másolatát és arcképeket. 546

Allást keresők

Intézői Allást keres 22 évi 38 éves, nő, ír., kis családdal gazdasági tanintézetet végzett május 1-re. Jelenleg 18 év óta egy 2000 holdas gazdaságot önállóan vezet, jártas a gazdasági összes ágában, nagy részben a gazdasági számvitelben. Czim a kiadóhivatalban. 502

Intézőnek ajánlkozok 22 évi gyakorlati bíró, israelita fiatalember azonnali belépésre segédkezési vagy hasonló állást keres. Feltételek: Ötven-hatvan korona havi fizetés és teljes ellátás. Czim a kiadóhivatalban. 543

Fiatal Intéző, ki 14 évi gyakorlati bíró, israelita uradalomban szorgalmas, megfelelő állást keres. Szives megkeresések, Sz. 4. jelleg alatt a kiadóhivatalba kéremek. 592

Ispáni Allást keres ír., valóságos, 38 éves gazdasági, 30 évi gyakorlati és gyakorlati vizsgával rendelkezik. Czim a kiadóhivatalban. 583

Intéző írásai állást ohajt el. nyerni 35 éves, kath., nő, oklevéles egyén, ki 15 éves az ország két legfrissebb uradalomban töltött, jelenleg is mint intéző működik. A belterjes gazdálkodás minden ágában igen jártas. Ajánlatokat, Kauzót 4. jelleg alatt tovább a kiadóhivatal. 573

Elmeletileg képzett, 19 éves, bizonyítványokkal, referenciákkal és bizonyítványokkal rendelkező, 30 éves, író, állást keres. 39 éves gazdasági 14 év óta önálló intéző, folyékonyan beszél a magyar, német és szlav nyelvet, írói teendőket, kettős könyvvitelt, dohány csumkorépa, pendertermelés, amerikai és homoki szőlők kezelését, szeszgyár adminisztrációját alaposan érti. Allást keres bármikor belépésre. Ajánlatok kéremek: E. E. Budapest, Barossy-utca 14. II. em. 21. 526

Földmives-iskolát és számviteli iskolát végzett, katonai kitételtségűnek elégett lett, 28 éves, ev. ref., nőtlen egyén állást keres. Több év gyakorlati bíró. Czim: Merő Dénes Hadász u. p. Körmen, Vas megye. 522

Gazdatiszt, titkári vagy kereskedelmi és kereskedelmi ismeretekkel 28 éves, elméletileg és gyakorlatilag képzett, nőtlen, kereskedési ismeretekkel. **Létező** gazdaságban és idomításban nagy gyakorlata van, mit külön is elvállal. Szives megkereséseket M. jelleg alatt a kiadóhivatal tovább. 543

Intézői vagy ispani állást keres gazdasági és kereskedelmi ismeretekkel 28 éves, elméletileg és gyakorlatilag képzett, nőtlen, kereskedési ismeretekkel. **Létező** gazdaságban és idomításban nagy gyakorlata van, mit külön is elvállal. Szives megkereséseket M. jelleg alatt a kiadóhivatal tovább. 543

Gazdatiszt Allást keres egy gyakorlati bíró egyén, kinek a belterjes gazdálkodásban alapos jártassága van, nyolc évet egy szarvasmarha-tenyésztésben, négy évet egy postamegyei, kilenc évet pedig egy fejmegyey gazdaságban töltött, ahol jelenleg is állásban van, állását a birtokban előforduló változások miatt hagyja el, a legjobb bizonyítványokkal rendelkezik. Czim: Kripolarky József Péter, Fejér m. 547

Földmivesiskolát három évi gyakorlati bíró, israelita fiatalember azonnali belépésre segédkezési vagy hasonló állást keres. Feltételek: Ötven-hatvan korona havi fizetés és teljes ellátás. Czim a kiadóhivatalban. 544

Allást keres Április 1-re, ki egy nagyobb uradalomban 13 éven át mint gazda és egy kisebb gazdaságban mint kezelő volt alkalmazva, 45 éves, r. k. vallású, nő, kis családdal, jó bizonyítványokkal és igazolásokkal. Czim a kiadóhivatalban. 543

Ispán, mivetskolát kiadóban végzett, nagyobb belterjes postamegyei birtokon szerzett 8 évi önálló gyakorlati, kiadott állást, szorgalmas és megbízható, szerezni igények mellett állást keres, nő állást is elfogad. Czim Unyi Lajos Tiszass, Szolnokmegye. 549

Allást keres szakvizsgázott, nő erdőőr, feltétlen megbízható erdővezető, vadászatban, valamint vadtenyésztésben, vadak befogásában teljesen jártas, az állást azonnal is elfoglalhatja, kívánatos egy évi próbára is hajlandó. Czim kiadóhivatalban. 521

Kecskeméti földművelés és tevelés területén, jó eredményekkel végzett. 21 éves, kis családdal gazdaságban nevelkedett, szorgalmas belépésre megfelelő alkalmat keres. Szives megkereséseket Urb n Kálmán Kecser, Pest m. 552

Allást keres, azonnali belépésre, 34 éves, nő, kis családdal, ref. vallású, oklevéles gazdasági, 18 éves nagy gazdaságokban szerzett gyakorlati, Beszél és ír magyarral és németül, szeszgyár, kender, dohány és szőlőművelést, úgy az rodat teendőket alaposan érti. Szives ajánlatokat kér Sz. S. Budapest IX., Üllői-ut 59. I. emelet 6 ajtó. 598

Állatok

Eladó 2 darab vörösdéres, 4 éves, 162 cm magas, 157, 172 cm magas mén. Bővebb felvilágosítással szolgál uradalmi igazgatóság, Sárvár. 433

Hatásló, belvárosi, megbízható, 15 éves, 155-160 cm magas, keresztük megvételre. Árjaletatok pontos leírásával Kétfolyuúti gazdaság, Veszprém m. küldendők. 538

Eladó 30 drb tiszta vérben tenyésztésű és felbújt mangalicza kocsa és drb kan. Ugyanott remek dupla ponyva kintű futó és húzó kocsa állat eladó, vagy nagyobb hataért elcserélendő. Czim a kiadóhivatalban. 507

Eladó muraközi mén bol-durli gazdaságban, 3 éves, 162 cm magas, sárga, kiváló példány. Ára 1000 kor. boldurli állomáshoz szállítva. Ekeketen Faldp, Lengos. 550

Eladó 230 drb 4 hónapos, igen jól kifejlesztett kintű faj mangalicza malac. Hedsei uradalmi u. p. Macsola, vasútiállomás Beregszász. 532

400-500 drb 3-4 éves jó kondícióba, jó tenyésztésű, kiváló példányok német ürt eladó. Czim megvételre a kiadóhivatalban. 594

Megvételre keresek 10-12 db 1-9 éves, 165-170 cm magas méneseit korrekciót aranykancsát, melyek kecsiban és könnyebb igényhasználatra alkalmasak. Ajánlatokat kérem köztelményes leírás. Gyika Elemér Dézsánfalva, p. Temes-Moravicia. 508

Eladó mélt. gróf Degenfeld-Schönburg Ottó ur ökonómiai gazdaságában (Posta: Ács Komárom m.) 2 drb 1-1/2 éves simmenthali telvér, 3 drb 1-1/2 éves simmenthali félvér tenyész hűz, 3 drb telvér, 3 drb félvér 1/2-2 éves tenyész hika, 25-30 drb szép erős gleditochta és tetész szerint mennyiségben vadgesztenye fa. Bővebbet nyújt a gazdaság. 511

Telvér feher orpingtontojások kaphatók 12 darab 8 korona, esetleg ugyanannyi mexikói fehér vagy bronz pulykafajással elcserélhetnek. Czim: Orpington-telep, Jász-Kisér. 505

Kiválóan csontos, nemes és jófejűdésű **Bonyhád-Simmenthali** keresztelésből eredő 1 1/2-2 éves **tenyész-bikák** eladók. Fedeztetés kipro-bálva. Az Intézőség Pta-Forna, posta Csákvár.

Telvér yorkshire, 5 hónapos kan és kocsa malacok eladó különként 1 kor, 39 fillér. Árban Ottlik Péter gazdaságban Jászvin, u. p. Temesvács. 510

Muraközi hidegvérű (nori) igás tenyészlovak

vásárlásánál közvetlen a tenyésztőtől, segédkezésemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szivesen küldöm. — 1-5. rendű referenciáik rendelkezésre állnak! — Czimem:

idősb Heinrich Mór lóvásároló ügynoksége **Csáktornya (Muraköz)** Sürgönczim: **Heinrich Senior,** Csáktornya. 5759

Eladó 230 drb 4 hónapos, igen jól kifejlesztett kintű faj mangalicza malac. Hedsei uradalmi u. p. Macsola, vasútiállomás Beregszász. 532

400-500 drb 3-4 éves jó kondícióba, jó tenyésztésű, kiváló példányok német ürt eladó. Czim megvételre a kiadóhivatalban. 594

Megvételre keresek 10-12 db 1-9 éves, 165-170 cm magas méneseit korrekciót aranykancsát, melyek kecsiban és könnyebb igényhasználatra alkalmasak. Ajánlatokat kérem köztelményes leírás. Gyika Elemér Dézsánfalva, p. Temes-Moravicia. 508

Eladó mélt. gróf Degenfeld-Schönburg Ottó ur ökonómiai gazdaságában (Posta: Ács Komárom m.) 2 drb 1-1/2 éves simmenthali telvér, 3 drb 1-1/2 éves simmenthali félvér tenyész hűz, 3 drb telvér, 3 drb félvér 1/2-2 éves tenyész hika, 25-30 drb szép erős gleditochta és tetész szerint mennyiségben vadgesztenye fa. Bővebbet nyújt a gazdaság. 511

Telvér feher orpingtontojások kaphatók 12 darab 8 korona, esetleg ugyanannyi mexikói fehér vagy bronz pulykafajással elcserélhetnek. Czim: Orpington-telep, Jász-Kisér. 505

Kiválóan csontos, nemes és jófejűdésű **Bonyhád-Simmenthali** keresztelésből eredő 1 1/2-2 éves **tenyész-bikák** eladók. Fedeztetés kipro-bálva. Az Intézőség Pta-Forna, posta Csákvár.

Őrök. Néhál Nagy Miklós utódánál, Nagy Dénes birtokosnál, mindig fiatal **erdélyi jármos ökör** kapható. Levélczim **NAGY DÉNES** birtokos, Torda, Erdély. 5505

Erdélyi Kereskedelmi Társaság

Fodor és Társai megbízásokat elfogadnak **jármos ökrök tinék,** sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetít.

Czim: Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám. Telefon 311. 5235

Bonyhádi friss fejős-tenenek és tenyész-bikák

jutányos áron kaphatók minden héten kedden, szerdán és csütörtöki napokon. Istálló Kispesten, Üllői-ut 24. Telefon: Kispes 1.

Levél- és sürgönczim: **Flaschner Sándor** 5743 tehénkereskedő **Bpest, Ferencz-körút 40**

Bonyhádi faj vöröstarka ökör- és üszörjüket

1-2-3 éves korban, továbbá hizlalásra vagy járomba való tarka ökröket, ugyszintén hasas friss fejős **teheneket** a legjutányosabb árban egyezség szerint bármily mennyiség szállítására vállalkozunk **Spitzer és Weller Kis-Czell** 4163

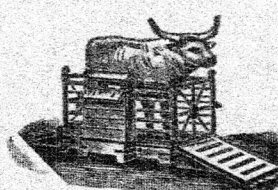
Neizer Antal, Dombóvár Tolna megye.

Vegyesek

Szarvasmarhát nyári legelőre adok. Schwarz Arthur Dömsöd-Apaj, Pestmegye. 595

A Magyar gazdasági és erdőművelési országos egyesület ajánlja a földművelés és birtokosoknak állásbiztosítási céljára bejelentett tagjait elhelyezésre. Az es ügyben való minden felvilágosítás és a közvetítés teljesen díjmentes.

Burgonyát vesz és elad minden fajta és veisburgonyát különösen kevesek Kipfler róza és sárga burgonyát. Szives ajánlatot kér Pollák L., Bonyhád 599

Marhamérlegek!!

Kocsik, szekerek és állatok mérlegelésére! 4000 vagy 3000 kilogramm horderőre 4 méter hosszú, tolsúlylyal erős kiviteiben.

Szeker-hidmérlegek!!

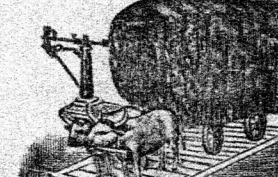
Kocsik, szekerek és állatok mérlegelésére! 4000 vagy 3000 kilogramm horderőre 4 méter hosszú, tolsúlylyal erős kiviteiben.

Raktári-mérlegek!

Erős és pontos kiviteiben minden mérleg törvényesen hitelesítve 2 évi jókarbantartás mellett.

DÉNES MANÓ gazdasági szekérhidmérleg és marhamérleg gyáros Budapest.

Gyártelep: **VII., Dohány-u. 57.** Iroda és raktár: **VII., Dohány-u. 78.** Javitások eszközei céljából, szerény díjazás mellett szerelést azonnal küldök. Telefon és Interurbán 88-30.

Mezőgazdák és erdőművelők foglalkozásának nyugdíjintézkedése.

Kívánatos alapszabály díjtalanul és bővebb felvilágosítással szolgá az igazgatóság Budapest, Köztárs. Üllői-ut 24. 55. sz. szoba.

Eladás

Alkalmi szorgoravótel Bőcsendorfer Schweighofer Korn-Wirtl kiváló mesterek gyártmányú 200 forintosú feljebb. Planáknak 160 frt, új szorgora vagy planáknak 250 frttól feljebb minden árban szorgora szubalomban hangolások helyben és vidéken, szarvasmarha-tenyésztelepek állatgyorsan oltóan eszközölhetnek. Reményi Mihály, A Magyar Kir. Zeneakadémia szállítójá Bpest, Király-u. 58. 5473

Burgonyát vesz és elad minden fajta és veisburgonyát különösen kevesek Kipfler róza és sárga burgonyát. Szives ajánlatot kér Pollák L., Bonyhád 599

Burgonyát vesz és elad minden fajta és veisburgonyát különösen kevesek Kipfler róza és sárga burgonyát. Szives ajánlatot kér Pollák L., Bonyhád 599

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gőzekével

hajlandó vagyok elvállalni; épügy

mélyrigolozást szőlő-telepitésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alanti czímemhez forduljanak.

WOLFF ERNŐ, gőzszántási vállalkozó
BUDAPEST-KELENFÖLD.

A Szegedi kenderfonógyár részvénytársaság Szegeden ajánl legjobb minőségű

manila kévekötfonalat aratógépekhez, kilogrammonként cca 360 méter hosszban, melyből a múlt évben is uradalmaknak és aratógépgyárosoknak jelentékeny mennyiségeket szállított

métermázsánként 125 kor. árban bármely szükségleti állomásra bérmentve szállítva.

Ajánl továbbá már évek óta legjobban bevált

gőzeke sodronykötelet a legjobb angol aczélsodronyból, valamint mindennemű gazdasági kötélárut.

Kitünő karban levő használt

20 lóerejű gőzeke-készlet

teljes felszereléssel eladó. — Megkereséseket „Gőzeke” jel alatt a kiadóhivatal közvetíti. 6190

ÚRL REZSŐ

SERTÉS BIZOMÁNYOS
BUDAPEST,
VIII., BÉRKOCSTA-UTCA 12.

Sertéseket
Telefon 97-05.

sovány és hizott, nagy és kis, magasabb napi és alacsony árúkat.

6038

Telefon 97-05.

Mezőgazdaságtan!

Ira: SZILÁRD GYULA

a gróf Esterházy-féle csákvári földmiv. isk. tanára. A könyv tartalma és beosztása rö. iden a következők:

I. RÉSZ. Általános növénytermelés. A növény, a talaj, földmiv. Trágyázás, Vetés és vetések ápolása, Termények le- takarítása és elraktározása. — II. RÉSZ. Különböző növénytermelés. Gabonafélék, Hüvelyes-, káposzta-, olaj-, szőlő-, szőlő- és gyári növények. — III. RÉSZ. Kerti és szőlő. Konyhakertészet, Gyümölcskertészet, Szőlőművelés és mustkezelés. — IV. RÉSZ. Állattenyésztés. Az állati test, Állatok takarmányozása, Egészséges és beteg állatok ápolása, Általános tenyésztési szabályok, Lótenyésztés, Szarvasmarhatenyésztés és tejkezelés, Juh- és kecsketenyésztés, Sertés-tenyésztés, Baromfitenyésztés, Háziállattenyésztés. — V. RÉSZ. Gazdasági üzemeltetés. Gazdaságok berendezése, Üzleti tőkék, Számítások és jövedelemszámítás.

Ára vásárlókörében 5.— K. Megrendelhető a „Pátria” r.-f. gazd. szakkönyvtárekeszkedésében, Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.

Meszelő és fertőtlenítő gépek

Jövedelmezőségét és munkáját bizonyítja:
1. Majdnem minden államban el van terjedve.
2. Több ezer fényes elismerő levél szakemberektől.
3. Magas kifizetések bel- és külföldön.
4. Szolid és egyszerű szerkezet, könnyű kezelhetőség.
5. Teljesen rézből van, ennél fogva rozsdásodás kizárva.

Kérje a 235. számú kimerítő ismertetőt.
WIDL EMILTŐL Budapest, VIII. ker. Népszínház-utca 23. sz.

AZ OMGE. MEZŐGAZDASÁGI ÜZEMI OSZTÁLYA

főfeladatán tűzi ki a belterjesebb és az eddiginél hasznosabb gazdálkodás előmozdítását a gyakorlati szaktanácsadás útján.

Kidolgozza az okszerű gazdasági berendezés alapjait szolgáló **üzemtervet**. Elvállalja a **gazdaságok állandó felügyeletét** és ezek **üzemének ellenőrzését**. Tanácsot ad a gazdasági számvetési **könyvek berendezésénél**, vezetésénél és azok lezárásánál. Elvállalja a gazdaság **számvetelésének felülvizsgálatát** vagy állandó **ellenőrzését**. Elvégzi a gazdaság számadatainak elkönyvelését, időszaki jelentések alapján. Évi zárlatokat és jövedelmezőségi számításokat elkészít.

Tanácsot ad a **birtokbérbeadásnál**. Gazdasági ügyekben **jogi tanácsos** szolgál és **vitás ügyekben** a választott szakbírói tisztelet elvállalja. Birtok és mindennemű mezőgazdasági értékebecsléseket végeztet.

A nála bejelentett **eladó és bérbeadó birtokokat törzskönyvileg nyilvántartja**. **Gazdatisztek**et és egyéb **képzettebb gazd. személyzetet kereseket nyilvántart.**

Nyilvántartásra bejelentetett

Eladó birtok: 200 m. hold Zalában, a Balaton partján, emeletes 14 szobás kastélyval, árnyas kerttel, gyönyörű kilátással. Kitünő utak, vasútállomás 10 perc. Földtelepnek igen alkalmas. 1198

543 m. hold Zalában, egészséges helyen, vasútállomás a birtokon szeszgyárral, téglavetéssel, cementárugyártással, iparvágány és méreggel, urilakkal. Bármikor átvehető. Esetleg bérbeadó. 1598

Birtokvétele: megvételre kerestetik 200 magyar holdas birtok 30-40 kilométernyire a fővárostól. 465

800-1200 m. holdas birtok, kellő gazd. épületekkel felszerelve, megfelelő lakóházzal.

Földbérletet keresők: kerestetik egy 800-2000 m. holdas, kellő gazdasági épületekkel ellátott birtok, egy 250-400 m. holdas birtok esetleg társsal, egy 1500 m. holdas, jó földdel és épületekkel, város és állomás közelében, belterjes gazdálkodásra. 587

Gsakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket az OMGE. igazgatósága.

Mezőgazdasági iparok.

Az OMGE. üzemi osztálya feladatának tekinti, hogy a mezőgazdasági iparok elterjedése körül tegyen a gazdaközönségnek szolgálatot.

Legyen a gazda bármily intelligens, ha valamely mezőgazdasági ipar-ágnak létesítéséről van szó, az erre vonatkozó előmunkálatokat sikeresen egymagában nem végzheti. Feltétlenül szükséges, hogy a gyár tervét és költségvetését megbízható szakemberrel felülbíráttassa és hogy több költségvetés összehasonlítása után a szakember mondjon véleményt arról, hogy melyik a legalkalmasabb terv és melyik a helyes költségvetés.

Nagyon gyakori eset az, hogy mezőgazdasági gyár felállításakor a gazda a gyárat csak a szomszédok tanácsai alapján építi fel, vagy pedig vakon bízik a hiszékeny gazda az eléje terjesztett költségvetésben. A költségvetés egyes tételeit a gazda elbírálni alig tudja, rendszerint csak a végösszeget nézi és azt a költségvetést fogadja el, amely a legalacsonyabb végösszeget tünteti fel. Pedig nem mindig a legalacsonyabb végösszegű költségvetés a legelőnyösebb, mert az a fő kérdés, hogy mit és milyen minőségben szállít a gépgyáros, a szükséges berendezés címén. Nem ritkán megtörténik aztán az, hogy csak a gyár üzembe helyezése után jön tudatára a gazda annak, hogy gyára tökéletlen berendezésű és néhány év után látja, hogy a gyár üzemének hiányait ki kell küszöbölnie, mert évenként nagy összeget tesz ki a nyersanyag rossz kihasználása által okozott veszteség. A rekonstruáláshoz szükséges összeg pedig azután jóval nagyobb, mint annakidején a költségvetésben mutatkozott különbség.

Ma, midőn a mezőgazdasági iparok üzeme teljesen biztos alapokon nyugszik, lehetővé van téve, hogy a gazda mindenféle próbálgatásoktól megkíméltesse magát és mindjárt tökéletes berendezésű gyárat kapjon, melyben az üzem menete és az anyagkihasználás az első perctől kezdve a lehető legelőnyösebb.

Ezt a célt akarja szolgálni az OMGE. üzemi osztálya, midőn a gazdaközönség részére oly szakemberek tanácsait szerzi meg, kik a kellő szak- tudással eljárva, a gazdákat a károsodás és csalódástól megóvják.